

Sprawozdanie z działalności

**Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Więcborku
w 2022 r.**

Więcbork, marzec 2023

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	5
2.	Realizacja zadań z zakresu pomocy i integracji społecznej	6
2.1	Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy.....	6
2.2	Wybrane świadczenia pomocy społecznej, w tym praca socjalna	9
2.3	Klub Samopomocy - Klub Senior+	16
2.4	Centrum Aktywności Seniora II – projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich	17
2.5	Program Aktywności Lokalnej na terenie gminy Więcbork – projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich	18
2.6	Czas na zmiany – aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców z obszarów rewitalizowanych w Gminie Więcbork – projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich	19
2.7	Pomoc żywnościowa, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2021	20
2.8	Kujawsko-Pomorska Teleopieka – projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich.....	21
2.9	Program "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2022.....	22
3.	Wsparcie udzielane obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	22
4.	Prace społecznie użyteczne	25
5.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022- 31.12.2025	25
4.1	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	28
6.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Więcbork na lata 2017-2022.....	29
5.1	Program Osłonowy „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”	32
5.2	Zespół Interdyscyplinarny	34
5.3	Punkt Interwencji Kryzysowej	36
7.	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023	37
6.1	System wsparcia rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.....	37
6.2	Świetlica Środowiskowa UŚMIECH w Więcborku.....	39
8.	Świadczenia pieniężne wypłacane na rzecz rodziny.....	40
9.	Realizacja działań osłonowych w ramach Rządowej Tarczy Energetycznej I Rządowej tarczy antyinflacyjnej	44
9.1	Dodatek osłonowy	45
9.2	Dodatek węglowy.....	46
9.3	Dodatek na inne źródła ciepła.....	46
9.4	Weryfikacja wniosku o preferencyjny zakup paliwa stałego dla gospodarstw domowych	48
10.	Organizacja pracy i kadra	48
10.1	Organizacja pracy	48
10.2	Zasoby kadrowe	49
10.3	Budżet MGOPS	50
10.4	Postępowania w ramach ustawy PZP.....	51
10.5	Skargi i wnioski	51
10.6	Kontrole merytoryczno-finansowe	51
11.	Potrzeby i plany w zakresie świadczenia pomocy na rzecz mieszkańców gminy na rok 2023	52
11.1	Potrzeby na rok 2023	52
11.2	Plany na rok 2023.....	53
	Załączniki.....	55
10.1	Wykonanie budżetu MGOPS w Więcborku w 2022 r.....	56

Spis tabel

Tabela 1, Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ups, w okresie 2021-2022	6
Tabela 2, Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ups w okresie 2021 - 2022	7
Tabela 3, Świadczenia udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2022 r.	9
Tabela 4, Analiza kosztów partycypacji gminy w kosztach pobytu osób zamieszkujących w dps, w latach 2015 – 2022.....	12
Tabela 5, Analiza średniomiesięcznych kosztów utrzymania w dps, w których zamieszkali mieszkańcy gminy Więcbork	13
Tabela 6, Koszty zapewnienia osobom w kryzysie bezdomności schronienia przez gminę Więcbork w latach 2019-2022.....	14
Tabela 7, Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowanej w 2022 r.	14
Tabela 8, Najważniejsze działania administracyjne związane z udzielaniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ups, podjęte w 2022 r.	15
Tabela 9, Realizacja PO PŻ 2014-2020, Podprogram 2016-2021	20
Tabela 10, Charakterystyka prac społecznie użytecznych.....	25
Tabela 11, Wydatki na świadczenia rodzinne w 2022 r.	41
Tabela 12, Wydatki na zasiłek dla opiekuna oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne odprowadzane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w 2022 r.	41
Tabela 13, Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek dla opiekuna w 2022 r.	41
Tabela 14, Wydatki na fundusz alimentacyjny w 2022 r.	42
Tabela 15, Najważniejsze działania administracyjne związane z realizacją dodatku ostonowego, dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych oraz dodatku elektrycznego podjęte w 2022 r.	44
Tabela 16, Wydatki na świadczenie "Dodatek ostonowy" w 2022 r.	45
Tabela 17, Wydatki na świadczenie "Dodatek węglowy" w 2022 r.	46
Tabela 18, Wydatki na "Dodatek dla gospodarstw domowych" w 2022 r.	47
Tabela 19, Źródła finansowania wydatków w 2022 r.	50

Spis wykresów

Wykres 1, Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2022 r.	9
Wykres 2, Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w 2022 r.	43

1. WPROWADZENIE

2022 rok był - ze względu na liczne dodatkowe zadania - jednym z najtrudniejszych okresów w historii Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku. Najpierw związany z wojną w Ukrainie kryzys uchodźczy w naszym kraju i konieczność zapewnienia pomocy uchodźcom. Później przyznawanie i wypłata świadczeń „energetycznych”. Wreszcie realizacja lub współpraca przy realizacji całego wachlarza projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, skierowanych do mieszkańców gminy Więcbork.

MGOPS udzielał w 2022 roku wsparcia finansowego uchodźcom oraz przyznawał i wypłacał osobom, które na własny koszt zapewniały zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, świadczenia pieniężne. Ponadto MGOPS nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem na rzecz Rozwoju Kobiet „GINEKA” w Bydgoszczy, które zorganizowało na rzecz uchodźców bardzo ciekawe i atrakcyjne integracyjne spotkania z elementami nauki języka polskiego.

Prawie 5000 świadczeń „energetycznych” (dodatek osłonowy, dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych...) przyznali – zaledwie w kilka miesięcy – pracownicy MGOPS mieszkańcom gminy Więcbork. Z uwagi na nieprecyzyjne zapisy prawa i – często – skomplikowaną sytuację formalno-prawną wnioskodawców, realizacja zadania była niezwykle trudna.

Wreszcie wdrażanie różnorodnych projektów (współfinansowanych ze środków zewnętrznych) skierowanych do wielu grup społecznych gminy Więcbork. Należy tutaj wspomnieć o inicjatywach dla seniorów – w ramach wszystkich projektów zorganizowano m.in. aż 225 spotkań oraz 11 wyjazdów grupowych. Ze środków projektów senioralnych udało się zakupić sporo wyposażenia w tym 6 komputerów wraz z oprogramowaniem, czy 67 opasek fitness dla uczestników Klubu SENIOR+. Powrócono również do partnerskiej realizacji projektu z zakresu aktywnej integracji zawodowo - społecznej 32 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Ponadto MGOPS po raz kolejny przystąpił do wdrażania projektu pn. „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”, w ramach którego 27 osób niepełnosprawnych otrzymało 11 514 godzin wsparcia. W dalszym ciągu realizowano projekt pn. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. Gmina Więcbork otrzymała do dyspozycji 10 urządzeń – bransoletek podłączonych do wojewódzkiego telecentrum. Warto również podkreślić iż, z realizowanej kolejnej pomocy żywnościowej skorzystały aż 884 osoby. Poza wspieraniem osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym MGOPS realizował projekt skierowany do społeczności uczniowskiej Szkoły Podstawowej w Sypniewie, w ramach którego odbyły się m.in. zajęcia warsztatowe, fotograficzne, czy taneczne.

Warto również pokazać Państwu na jaką skalę wykorzystywane było Centrum Aktywności Seniora w 2022 roku. W budynku Centrum odbyło się ponad 350 spotkań.

Przedkładając Państwu niniejsze sprawozdanie, chcemy podkreślić, iż aby zrealizować zeszłoroczne zadania i priorytety wspinaliśmy się na szczyt naszych możliwości, co niejednokrotnie, ze względu na różnorakie niesprzyjające czynniki, nie było łatwym zadaniem.

Zachęcamy do zapoznania się z poniższym podsumowaniem działalności MGOPS w Więcborku w 2022 roku, deklarując wszechstronną współpracę w przypadku pojawienia się pytań lub wątpliwości.

**Dyrekcja i Pracownicy
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Więcborku**

2. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

2.1 CHARAKTERYSTYKA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY

W myśl ustawy o pomocy społecznej (dalej: ups) podstawowym warunkiem przyznania pomocy jest zaistnienie jednego z problemów określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Dodatkową przesłanką korzystania ze świadczeń finansowych jest wysokość posiadanego dochodu. W 2022 r. miała miejsce ostatnia zmiana wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Zgodnie z obowiązującą wysokością kryterium dochodowego na osobę w rodzinie - **600 zł**, a dla osoby samotnie gospodarującej - **776 zł** można wskazać, iż aby ubiegać się o pomoc społeczną, rodzina musi żyć poniżej minimum socjalnego, w zasadzie na skraju minimum egzystencji. Kolejna zmiana przewidziana jest od 1 stycznia 2025 r.

W 2022 r. świadczeniami pomocy społecznej (*pieniężnymi i niepieniężnymi, z wyłączeniem pracy socjalnej*) na terenie gminy Więcbork objęto **314 rodzin**. W stosunku do 2021 r. nastąpił niewielki **spadek o 10 rodzin objętych pomocą** i jest to pierwszy rok od dłuższego czasu gdzie liczba rodzin korzystających z pomocy utrzymała się na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. Wskaźnik osób korzystających z pomocy kształtuje się aktualnie na poziomie **5,30% ogółu mieszkańców gminy**, których wg danych USC Więcbork na dzień 31.12.2022 było 12 850 (analogicznie na dzień 31.12.2022 było 13 065).

Tabela 1, Ilość osób i rodzin objętych pomocą w ramach ups, w okresie 2021-2022

	Liczba rodzin		Liczba osób w tych rodzinach		% mieszkańców korzystając. z pomocy	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną	674	610	1 546	1 357	11,83	10,56
Liczba osób/rodzin objętych <u>tylko</u> pracą socjalną	350	296	847	672	-	-
Liczba osób/rodzin objętych pomocą – ogółem, w tym	324	314	693	681	5,30	5,30
świadczenia pieniężne	218	211	487	474	-	-
świadczenia niepieniężne	183	159	446	369	-	-
Świadczenia przyznane w ramach zad. zlecon. gminie	32	30	103	95	-	-
Świadczenia przyznane w ramach zad. własnych gminy	305	296	625	672	-	-

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPIPS-03 za 2021–2022

Rodziny obecnie korzystające ze wsparcia tut. ośrodka nadal borykają się z wieloma trudnościami, które w wyniku wieloletnich obciążeń i złych nawyków, nakładając się na siebie, zwiększają niewydolność tych rodzin. Osoby, które ubiegają się i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej (w tym również wyłącznie z pracy socjalnej), w wyniku splotu różnych okoliczności, utraciły szeroko rozumianą samodzielność życiową, uwidaczniającą się m.in. w zdolności do zaspokojenia najważniejszych potrzeb własnych i swojej rodziny oraz poczucia bezpieczeństwa jej członkom.

Gama problemów, które umożliwiają osobom i rodzinom ubieganie się o świadczenia pomocy społecznej jest więc bardzo szeroka i dotyczy rozmaitych sfer życia. Rzadko kiedy jest jednak tak, że podłoże kryzysu wyznaczone jest jedną konkretną okolicznością. Przeważnie wśród jego przyczyn wymienić można indywidualne uwarunkowania związane z funkcjonowaniem jednostki, z jej osobowością, obieranymi dotychczas sposobami radzenia sobie w sytuacjach trudnych, uwarunkowania rodzinne związane

z funkcjonowaniem środowiska rodzinnego tak w rodzinie pochodzenia, jak i w rodzinie lub w związku, w którym funkcjonuje osoba wymagająca pomocy i wsparcia, uwarunkowania społeczne uwzględniające chociażby jej sytuację zawodową, materialną oraz ze statusem społecznym jednostki.

Analizując problemy będące udziałem osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, można dokonać ich podziału na dwie zasadnicze grupy:

1. **problemy finansowe** (np. pozostawanie w ubóstwie),
2. **problemy stanowiące o dysfunkcyjności rodziny** (najczęściej występujące problemy związane ze zdrowiem (np. niepełnosprawność, długotrwała choroba w tym również uzależnienia), utratą zatrudnienia, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy przemoc w rodzinie).

Okoliczności ubiegania się o świadczenia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2, Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy, w ramach ups w okresie 2021 - 2022

Powód trudnej sytuacji życiowej		2021	2022	Różnica liczby rodzin w stos. do roku ubiegł. (w %)
		Liczba rodzin	Liczba rodzin	
1	Długotrwała lub ciężka choroba	269	265	-1,49
2	Niepełnosprawność	178	177	-0,56
3	Ubóstwo	149	151	+1,34
4	Bezrobocie	135	129	-4,44
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowa.	62	61	-1,61
-	w tym: <i>Rodziny niepełne</i>	36	33	-8,33
-	<i>Rodziny wielodzietne</i>	31	29	-6,45
6	Alkoholizm	58	52	-10,34
7	Narkomania	3	5	+66,67
8	Przemoc w rodzinie	7	14	+100,00
9	Potrzeba ochrona macierzyństwa	7	8	+14,29
-	w tym: <i>wielodzietności</i>	2	1	-50,00
10	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	9	7	-22,22
11	Bezdomność	7	7	-
12	Zdarzenie losowe	0	0	-
13	Sytuacja kryzysowa	29*	1	-96,55

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2021–2022

*liczba zawiera rodziny, które skorzystały ze świadczeń z uwagi na szczególną sytuację związaną z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 (brak możliwości zapewnienia posiłku dla dzieci w placówce edukacyjnej, bezrobocie).

Biorąc pod uwagę strukturę powodów, wpływających na trudną sytuację życiową rodzin, obserwowanych w 2022 r. tendencje są analogiczne do 2021 r.

Niezaprzeczalnie, dominującym powodem korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej jest relatywnie wysoki odsetek osób niepełnosprawnych, zarówno takich, którzy takich, które odczuwały ograniczenia w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (tj. **długotrwała choroba** (↓1,49%), jak i tych z orzeczoną prawnie **niepełnosprawnością** (↓0,56%). Oba czynniki powodują zwiększone koszty leczenia jak i potrzeby związane ze świadczeniem dodatkowych usług w codziennym funkcjonowaniu.

Brak wystarczających środków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych definiowane jest w pomocy społecznej jako **ubóstwo**. Powód nadal jest zaliczany jako jedna z kluczowych przyczyn korzystania ze wsparcia w postaci świadczeń finansowych (↑1,34%).

Jak wskazują analitycy Polskiego Instytutu Ekonomicznego (PIE), ubóstwo oraz wykluczenie społeczne w latach 2015-2021 stały się w Polsce mniejszymi problemami. Choć, co warto zaznaczyć, nie we wszystkich grupach wiekowych doszło do poprawy sytuacji. Udział osób narażonych na wykluczenie

społeczne lub życie w ubóstwie w grupie Polaków mających co najmniej 75 lat wzrósł z 13,8 proc. w 2015 roku do 17,7 proc. w 2021 r.

Powodem, a zarazem przyczyną ubóstwa nadal jest **bezrobocie** (↓4,44%), które w 129 rodzinach spowodowało skorzystanie ze świadczeń – w szczególności były to świadczenia pieniężne (np. w 60% były to zasiłki okresowe z powodu właśnie bezrobocia).

Wg ostatnich opublikowanych danych PUP Sępólno Kr. stopa bezrobocia na XII.2022 na terenie powiatu sępoleńskiego **wynosiła 11,1%**, nieznacznie wzrosła w stosunku do XII.2021, kiedy wynosiła **10,3%**.

Podstawowe czynniki warunkujące zapotrzebowanie na pomoc społeczną w obszarze bezrobocia od wielu lat pozostają niezmiennie i są to:

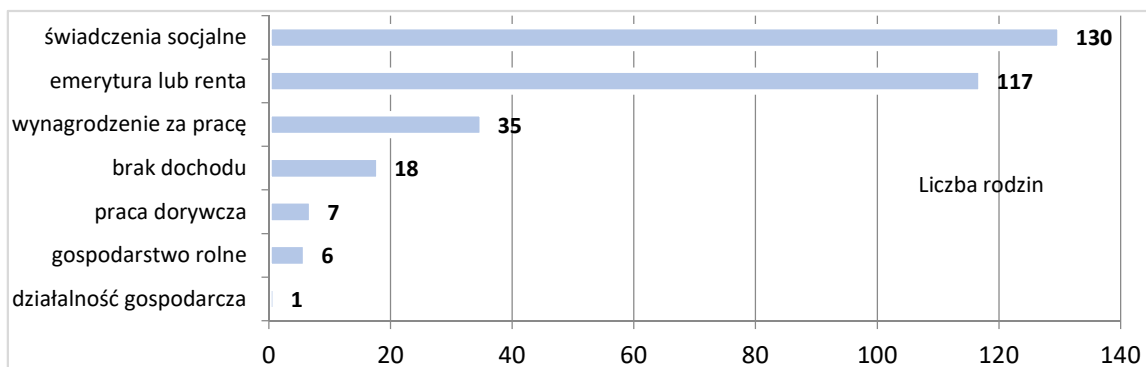
- trudności w znalezieniu odpowiedniej pracy (w tym również dla osób z niepełnosprawnościami) w pobliżu miejsca zamieszkania,
- brak możliwości uzyskania dochodów zapewniających utrzymanie odpowiedniego poziomu życia (wykonywanie prac dorywczych w tzw. „szarej strefie”),
- brak perspektyw rozwojowych.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest kolejnym wiodącym problemem społecznym, jakiego doświadczają współczesne rodziny, dotyka znacznego odsetka badanej populacji, gdyż aż 61 rodzin (↓1,61%). Ważnym elementem pracy na rzecz tej grupy jest możliwość zaoferowania rodzinie pomocy ze strony „**asystenta rodziny**”. Wg stanu na dzień 31.12.2022 r. zatrudniano **4 asystentów** (w tym 1 asystent zatrudniony jest na umowę na zastępstwo)..

Nadal, jedną z bardzo istotnych przesłanek udzielania świadczeń pomocy społecznej jest **problem alkoholowy**, rozumiany jako **długotrwała choroba** osoby, która to w pomocy społecznej wymaga równoczesnego podejmowania wielu działań zmierzających do rozwiązania jej problemów, m.in. - zdrowotnych, - bezrobocia, - bezdomności, - ubóstwa, - deficytów umiejętności życiowych, - uzależnienia lub współuzależnienia rodziny. Nigdy nie oznaczał on priorytetowego udzielania w tym zakresie świadczeń pomocy społecznej, lecz zawsze odbywa się pod szczególnym dozorem pracowników socjalnych. Uzależnienie od alkoholu zdiagnozowano u **52 rodzin**, które niezaprzeczalnie wpłynęło na destabilizację nie tylko finansową tych osób czy rodzin, aż 87% tej grupy korzysta z pomocy ponad 3 lata. W tej liczbie ponad połowa rodzin, to **samotni mężczyźni**.

Przemoc w rodzinie może być powiązana z nadużywaniem alkoholu i klasyfikowana jest również jako przesłanka do udzielenia pomocy i warto pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy w rodzinie, dochodzi do niej w wyniku złożonych interakcji pomiędzy czynnikami społecznymi, kulturowymi i psychologicznymi. Te środowiska zasługują na szczególne, w większości interdyscyplinarne wsparcie, w większości prowadzonej w oparciu o procedurę „**Niebieskie Karty**”. Problem ten, w 2022 r. uwidocznił się bardzo, gdyż u **14 rodzin** korzystających ze świadczeń ups (jednak aż w 6 rodzinach występował problem alkoholowy).

Wykres 1, Główne źródło dochodu rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zgromadzonych w POMOST STD w 2022

W 2022 r. podstawowym źródłem utrzymania dla 130 gospodarstw beneficjentów pomocy społecznej (tj. 41% ogółu osób/rodzin korzystających z pomocy) były różnorodne **świadczenia socjalne** (np. zasiłek dla bezrobotnych, alimenty, inne zasiłki), kolejnym niepokojącym determinantem korzystania z pomocy było utrzymywanie się z należnych **świadczeń rentowych lub emerytalnych**, których wysokość nie zaspokajała podstawowych potrzeb.

Wynagrodzenie za pracę było głównym źródłem dochodu jedynie dla 11% rodzin (tj. 35 rodzin). Niepokojącym zjawiskiem jest pozostawanie 18 osób/rodzin **bez własnego, udokumentowanego źródła dochodu** – którzy to w wyniku przyznania różnorodnych świadczeń pomocy społecznej, zasilą grupę osób utrzymujących się ze świadczeń socjalnych.

Co ważne, osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej utrzymują się z różnych świadczeń socjalnych, których **nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z pomocy społecznej**. Wśród nich znajdują się np. zasiłki celowe, świadczenia wypłacane za wykonywanie prac społecznie użytecznych, świadczeń z Programu Rodzina 500 Plus, dodatkowe roczne świadczenia pieniężne dla rencistów i emerytów, wybrane świadczenia dla osób represjonowanych, dochody z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego, rodzinny kapitał opiekuńczy.

2.2 WYBRANE ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ, W TYM PRACA SOCJALNA

Świadczenia pomocy społecznej mogą mieć charakter finansowy (zasiłki), materialny, ale niefinansowy (np. pomoc rzeczowa w naturze), oraz charakter niematerialny (np. praca socjalna czy poradnictwo). Przepisy prawa dzielą świadczenia na dwie kategorie – świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne.

Tabela 3, Świadczenia udzielane, w ramach ustawy o pomocy społecznej w 2022 r.

Lp	Formy pomocy	2022			Kwota świadcz. w zł w 2021	Dynamika wzrostu/spadku w stosunku do 2021 roku
		Liczba świadczeniobiorców	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł *		
1	ZASIŁEK STAŁY	52	522	302 575	288 995	+5%
	ZASIŁEK CELOWY, na zakup żywności/posiłku („Posiłek w szkole i w domu”) – w tym kwota 6 600 zł stanowiła wkład własny do projektu pn. „Program Aktywności Lokalnej na terenie gminy Więcbork.”	153	1 076	292 500	253 000	+16%

2		ZASIŁEK OKRESOWY (w tym kwota 12 450 zł stanowiła wkład własny do projektu pn. „Program Aktywności Lokalnej na terenie gminy Więcbork.”)	88	544	210 001	186 639	+11%
3		WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI PRZYZNANEJ PRZEZ SĄD	5	68	31 049	32 749	-5%
4		ZASIŁEK CELOWY (w tym kwota 2 300 zł stanowiła wkład własny do projektu pn. „Program Aktywności Lokalnej na terenie gminy Więcbork.”)	34	62	20 900	35 222	-47%
5		SPECJALNY ZASIŁEK CELOWY (w tym kwota ... stanowiła wkład własny do projektu pn. „Program Aktywności Lokalnej na terenie gminy Więcbork.”)	42	74	15 280	14 670	-44%
1	ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE	USŁUGI OPIEKUŃCZE świadczone w miejscu zamieszkania	73	19 155	1 015 962	979 993	+4%
2		ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DPS	26	277	933 564	779 354	+20%
3		POSIŁEK ogółem, w tym:	x	18 205	173 394	165 760	+5%
3.1		w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	107	13 369	122 858	97 690	+26%
3.2		dla osób z dochodem powyżej 150% kryterium (poza Programem)	26	4 836	50 537	68 070	-26%
4		SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE dla osób z zaburzeniami psychicznymi	30	1 443	108 350	97 100	+12%
5		SPRAWIENIE POGRZEBU (w tym pochówek dzieci martwo urodzonych)	x	x	5 183	9 165	-43%
6		TYMCZASOWE SCHRONIENIE	2	5	4 920	3 861	-27%

Źródło: analiza własna

*wykonanie księgowo

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż najwięcej środków finansowych wydatkowano w 2022 r. na **ZASIŁEK STAŁY**, który jest świadczeniem stanowiącym bardzo istotną pomoc mieszkańcom gminy, należy do świadczeń pieniężnych, obowiązkowych wspierających osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, pozostające w ubóstwie. Omawianą pomoc otrzymało **52 osoby** (2021: 51, 2020: 53, 2019: 60, 2018: 55) na łączną kwotę **302 575 zł** (w stosunku do 2021 r. wzrost wydatków o 5%). Zasiłek pobrało 17% ogółu rodzin. Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła **577 zł** i może być przyznana w przedziale od 30 zł do 719 zł miesięcznie w zależności od posiadanego dochodu osoby.

Drugim świadczeniem, pod względem wielkości wydatkowanych środków pieniężnych jest **ZASIŁEK CELOWY** przyznawany na zakup posiłku lub żywności, w ramach wieloletniego **PROGRAMU POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU**. Wydatki na ten cel (292 500 zł), stanowią 89% ogółu wszystkich zasiłków celowych. Program, przewiduje również realizację pomocy, w formie zakupu **POSIŁKÓW** osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ups (tj. osoba samotnie gospodarująca 1 051,50zł; dla osoby w rodzinie 792 zł), na ten cel gmina dysponowała kwotą 127 500 zł.

Z programu skorzystało **411 osób** (2021: **432**; 2020: **555**; 2019: **587**; 2018: **643**), z czego:

- **151 rodzin**, tj. 48% ogółu rodzin, skorzystało ze świadczenia pieniężnego w postaci **zasiłku celowego** na zakup żywności, na łączną kwotę **292 500 zł**;
- **107 osób** (60 rodzin, tj. 19% ogółu rodzin) skorzystało z **posiłku**, na łączną kwotę **122 858 zł**.

Łączne koszty realizacji zadania wyniosły **415 358 zł**, z czego **20%** (tj. 84 000 zł stanowią środki z budżetu gminy).

Dodatkowo, poza omawianym programem **26 osób** (odpowiednio: 2021: **53**, 2020: **55**; 2019: **101**) skorzystały z **POSIŁKÓW**, finansowanych bezpośrednio ze środków własnych gminy Więcbork. Były to osoby nie spełniające kryterium ustawowego obowiązującego, w ramach w/w Programu (tj. ponad 150% obowiązującego kryterium), w omawianej grupie znalazły się przede wszystkim osoby niesamodzielne, tj.

osoby starsze, długotrwale chore, niepełnosprawne oraz dzieci w wieku szkolnym). Łączny koszt realizacji świadczenia wyniósł **50 537 zł**.

Kolejnym pod względem wielkości wydatkowanych środków jest **ZASIŁEK OKRESOWY**, na realizację którego przeznaczono **210 001 zł** (w stosunku do 2021 r. nastąpił wzrost wydatków o 11%), skorzystało z niego **88 osób** (2021: 86, 2020: 98; 2019: 116; 2018: 119). Zasiłek przyznano 28% ogółu rodzin korzystających z pomocy. Świadczenie w zdecydowanej większości przypadków było przyznawane z tytułu **bezrobocia** (88% ogółu). Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła **383 zł**.

WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI ZA SPRAWOWANIE OPIEKI PRAWNEJ, to świadczenie z katalogu świadczeń pieniężnych. Przyznawane jest przez sąd a wypłata świadczenia jest w rzeczywistości realizacją wydanego orzeczenia sądu. Świadczenie wypłacono **5 opiekunom prawnym** (2021: 4 osoby), w łącznej kwocie 31 049 zł (68 świadczeń), sprawującym opiekę nad **6 osobami** (2 osoby małoletnie, 3 osoby całkowicie ubezwłasnowolnione, 1 osoba częściowo ubezwłasnowolniona). Koszty obsługi zadania wynoszące 1,5% otrzymanej dotacji, w kwocie 459 zł przeznaczono na zakup materiałów biurowych.

Najbardziej kosztową usługą kierowaną do osób wymagających pomocy w miejscu ich zamieszkania jest **USŁUGA OPIEKUŃCZA**, którą w **2022 r.** świadczyło **18 opiekunek (tj. 15 etatów)**. Nadal usługa organizowana i świadczona jest samodzielnie przez tut. ośrodek poprzez zatrudnione opiekunki na umowę o pracę (opiekunki corocznie wspierane są przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne oraz osoby odpracowujące zadłużenia czynszowe).

Charakterystyka osób objętych usługami opiekuńczymi w 2022 r.:

1. **73 osoby** skorzystały z usług (K: 51, M:22), odpowiednio: 2021: 67; 2020: 71; 2019: 79;
2. **71%** ogółu osób zamieszkuje samotnie;
3. **79%** jest w wieku powyżej 70 lat (9 osób ma powyżej 90 lat, a 7 z tych osób zamieszkuje samotnie);
4. **27%** ogółu osób zamieszkuje na wsi (pracownicy obsługują mieszkańców 10 wsi. MGOPS refunduje w tym zakresie **7 opiekunkom** koszty użytkowania prywatnego samochodu, w ramach ryczałtu pieniężnego; przyznane ryczałty nie pokrywają rzeczywistych potrzeb);
5. **9 osób** zmarło.

Usługi świadczone u 23% ogółu rodzin korzystających z pomocy. Na rzecz osób niesamodzielnych zaplanowano **22 231 godzin usług** (średnia ilość godzin dziennie na 1 osobę nadal wynosi nadal 1,5h) z różnorodnych powodów zawieszenia realizacji usług (np. pobyty w szpitalu, wyjazdy do rodziny, nieobecności opiekunek) zrealizowano **19 097 godzin**, tj. o **14%** mniej niż zaplanowano. Na ten cel z budżetu wydatkowano **1 015 962 zł** (tj. wynagrodzenia opiekunek, pochodne od wynagrodzeń, odpis na ZFŚS, środki BHP, badania BHP, podróże służbowe).

Nadmienia się, że omawiane świadczenie jest odpłatne, o ile dochód na osobę przekracza podstawowe kryterium dochodowe. Pełen koszt 1 godziny usługi do dnia 1.10.2022 r. wynosił **27,10 zł**, natomiast od dnia 1.10.2022 r. jest to kwota **29,11 zł**.

Kwota wniesionej odpłatności za świadczone usługi **wyniosła 108 516 zł** (odpowiednio: 2021: 93 635 zł; 2020: 71 235 zł; 2019: 69 187 zł; 2018: 67 342 zł) i stanowi **tylko 10,68% ogółu wydatków**. Nadal średnia odpłatność za 1 godzinę świadczonych usług **wynosiła 5,68 zł**.

Z uwagi na narastający problem jakim jest dostępność do różnych usług i wsparcia dla osoby znajdującej się w kryzysie psychicznym lub dotkniętej zaburzeniem natury psychicznej istotne znaczenie ma **SPECJALISTYCZNA USŁUGA OPIEKUŃCZA dla osób zaburzonych psychicznie** (dalej: SUO), realizowana jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej (środki finansowe na realizację tego zadania pochodzą w 100% z budżetu państwa) w oparciu o indywidualny plan pracy z osoba objętą usługą.

Omawianymi usługami objęto **30 osób** (w tym 17 dzieci), na rzecz których wykonano 1 443 godzin usług świadczonych przez 2 pedagogów, 2 psychologów, 1 terapeutę zajęciowego i 2 logopedów. Łącznie w 2022 r. wydatkowano na ten cel **108 350 zł**, średni koszt 1 godziny usług wyniósł 72 zł (↑3zł). Nadmienia się, że omawiane świadczenie jest odpłatne, o ile dochód na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium osoby samotnie gospodarującej tj. 701 zł. Kwota wniesionej odpłatności za świadczone usługi wyniosła **9 661 zł**, co stanowi 9,35 % ogółu wydatków na usługi.

Specjaliści, w ramach realizacji SUO otrzymali materiały edukacyjne i środki dydaktyczne.

Zapotrzebowanie na usługi systematycznie wzrasta, **w szczególności na rzecz dzieci**, u których coraz częściej diagnozowany zostaje Zespół Aspergera czy wszelkie objawy Autyzmu Atypowego, mieszczące się w grupie tak zwanych „całościowych zaburzeń rozwojowych”. Charakteryzują się one głównie trudnościami w zakresie nawiązywania interakcji społecznych i komunikacji oraz ograniczonym i stereotypowym repertuarem zachowań i aktywności (np. obsesyjnym skupieniu na swoim hobby, dużą niechęcią do zmian) co rzutuje na wszystkie obszary funkcjonowania człowieka.

Podstawową formą instytucji zapewniającej całodobową opiekę w systemie pomocy społecznej są **DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ** (dalej: DPS) w stosunku do których kierowaniem zajmuje się gmina, wskazana jako podmiot zobowiązany w ostatniej kolejności. Obecna sytuacja demograficzna w Polsce, w bardzo niepokojący sposób wpływa na poziom wydatków gmin na koszty utrzymania mieszkańców w DPS.

W 2022 r., z usług DPS korzystało **26 osób skierowanych przez gminę Więcbork** i tylko w 3 przypadkach rodzina wносиła opłatę za pobyt mieszkańca w DPS. Obecnie najmłodsza osoba zamieszkująca w DPS ma 29 lat (mężczyzna), najstarsza 91 lat (kobieta).

Na realizację zadania gmina wydatkowała kwotę aż **933 564 zł**, natomiast **19 356 zł** zrefundowała rodzina (tj. 2,07% ogółu wydatków). **W ciągu 5 lat wydatki związane z utrzymaniem mieszkańców gminy w DPS wzrosły aż o 73%, natomiast w ciągu 8 lat podanych analizie wzrosła o 134%.**

Tabela 4, Analiza kosztów partycypacji gminy w kosztach pobytu osób zamieszkujących w dps, w latach 2015 – 2022

Wyszczególnienie	Lata							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób zamieszkujących w dps	17	16	18	16	17	20	23	26
Koszt gminy (w zł)	398 236	426 266	509 346	538 093	580 523	648 304	779 354	933 564
Średniomiesięczny koszt gminy przypadający na 1 osobę (w zł)	2 302	2 493	2 612	2 803	2 846	2 920	3 143	3 370

Źródło: analiza własna na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za 2015 - 2022 r.

W 2022 roku w stosunku do **8 osób toczyło się postępowanie w sprawie skierowania bądź umieszczenia w dps** (z tego: 2 osoby oczekiwały na umieszczenie od 2021 roku, 3 osoby złożyły wniosek o skierowanie w 2022 roku, natomiast 3 osoby zostały skierowane do dps na podstawie prawomocnego postanowienia sądu, w tym jedna osoba małoletnia).

Według stanu na dzień 31.12.2022r. 6 osób zostało umieszczonych w dps (z czego 2 osoby, które zostały skierowane w 2021 roku), 1 osoba zrezygnowała z wniosku o umieszczenie w dps natomiast 1 osoba oczekiwała na przyjęcie do dps..

Tabela 5, Analiza średniomiesięcznych kosztów utrzymania w dps, w których zamieszkali mieszkańcy gminy Więcbork

L.p	Nazwa i adres placówki *	L.Os	Liczba miejsc	Miesięcz. koszty w 2021 r.	Miesięcz. koszty w 2022 r.	Różnica w kosztach
1	DPS w Bożenkowie gm. Osielsko/ pow. bydgoski (dla dorosłych osób niepeł. intelektualnie)	1	70	5 363,48 zł	5 769,39 zł	↑405,91
2	DPS w Koronowie gm. Koronowo/ pow. bydgoski (dla osób dorosłych niepeł. intelektualnie.)	1	96	5 018,26 zł	5 290,36 zł	↑272,10
3	DPS w Tarnówko gm. Chełmce / pow. inowrocławski (dla os. dorosłych niepeł. intelektualnie)	1	80	5 015,13 zł	5 229,17 zł	↑214,04
4	DPS w Kurowie gm. Baruchowo/ pow. włocławski (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	60	4 643,68 zł	5 060,51 zł	↑416,83
5	DPS w Siemionkach gm. Jeziora Wielkie/ pow. mogileński (dla kobiet przewlekle psychicznie chorych)	1	98	4 606,28 zł	4 911,51 zł	↑305,23
6	DPS w Kamieniu Kr., gm. Kamień Kr./ pow. sępoleński (dla os. przew. somatycznie chorych)	9	70	4 413,72 zł	4 901,98 zł	↑488,26
7	DPS w Gołuszycach gm. Gołuszycy/ pow. świecki (dla os. przewlekle psychicznie chorych)	1	140	4 664,86 zł	4 897,60 zł	↑232,74
8	DPS w Suchorączku gm. Więcbork/ pow. sępoleński (dla mężczyzn przewlekle psych. chorych)	6	75	4 433,07 zł	4 875,49 zł	↑442,42
9	DPS w Ryjewie gm. Ryjewo /pow. kwidziński (dla osób dorosłych przewlekle psychicznie chorych oraz osób z niepeł. intelektualną)	1	180	4 488,00 zł	4 851,00 zł	↑363,00
10	DPS w Ludzisku, gm. Janikowo / pow. inowrocławski (dla mężczyzn niepeł. intelektualnie)	1	100	4 494,57 zł	4 848,61 zł	↑354,04
11	DPS w Chełmnie gm. Chełmno./pow. chełmiński (dla os. dorosłych niepeł. intelektualnie/ dzieci i młodzieży niepeł. intelektualnie/ os. przewlekle somat. chorych)	1	152	4 510,29 zł	4 795,28 zł	↑284,99
12	DPS w Karsznicach gm. Góra Świętej Małgorzaty/ pow. łęczycki (dla os. przewlekle psych. chorych)	1	75	4.239,29 zł	4 540,00 zł	↑300,71
13	DPS w Szczytnie gm. Szczytno./ pow. szczywieński (dla os. przewlekle psychicznie chorych)	1	171	4 203,62 zł	4 488,61 zł	↑284,99

Źródło: analiza własna

* placówki uszeregowano pod względem wysokości średniomiesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w dps w 2022 r.

Różnice w powyżej wykazanych kosztach wynikają przede wszystkim z typu domu, jego wielkości jak i od poziomu standardu usług oferowanych mieszkańcom.

Wypełniając obowiązek nałożony na gminę przez MRiPS, dotyczący zapewnienia **TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA** osobom w kryzysie bezdomności, w 2022 r. zawarto stosowne porozumienia z:

1. **STOWARZYSZENIEM JESIEŃ w Nowym Jasińcu, gm. Koronowo prowadzącym Schronisko dla Osób Bezdomnych,**
2. **BRODNICKIM CENTRUM CARITAS w Brodnicy prowadzącym Schronisko dla Osób Bezdomnych „Betania”.**

Podmioty zobowiązały się świadczyć usługi w zakresie tymczasowego schronienia odrębnie, jednocześnie dla **jednej osoby** w kryzysie bezdomności mającej ostatnie miejsce zameldowania na terenie gminy Więcbork, rezygnując tym samym z podpisania porozumienia z noclegownią.

W 2022 r. wykupiono tymczasowe schronienie dla 2 osób w kryzysie bezdomności, w okresie I-III.2022 oraz X-XII.2022 co obciążało gminę kosztami w kwocie **4 920 zł** (średniomiesięczne koszty pobytu w schronisku 1 osoby wyniosły 820 zł).

Tabela 6, Koszty zapewnienia osobom w kryzysie bezdomności schronienia przez gminę Więcbork w latach 2019-2022

Rok	Noclegownia	Schronienie
2019	3 640 zł (tj. gotowość na 6 miesięcy)	396 zł (1 osoba, 1 miesiąc)
2020	3 660 zł (tj. gotowość na 6 miesięcy)	12 078 zł (1 osoba, 12 miesięcy)
2021	3 640 zł (tj. gotowość na 6 miesięcy)	3 861 zł (2 osoba, 2 miesiące)
2022	<i>nie podpisano porozumienia</i>	4 920 zł (2 osoby, łącznie 5 miesięcy)

Źródło: analiza własna

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych (dalej: PS) jest prowadzenie **PRACY SOCJALNEJ** z osobą lub rodziną tj. w szczególności pracownicy korzystają z **metody indywidualnego przypadku**.

W większości sytuacji praca socjalna to „praca nad zmianą” – pracownicy socjalni wspierają osoby lub rodziny w procesie wprowadzania zmian w ich życiu lub ułatwiają dostęp do usług, które te zmiany umożliwiają. W obecnej rzeczywistości bardzo szybko zauważalne stają się zmieniające się warunki świadczenia usługi socjalnej, jaką jest praca socjalna, zmieniają się klienci, ich system wartości, ich oczekiwania wobec instytucji pomocowych.

Praca socjalna jest zatem obszarem rzeczywistości zawodowej podlegającej permanentnym zmianom. Wymusza to niejako potrzebę i konieczność doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej, realizowanego nie tylko poprzez „refleksyjną praktykę”, nie tylko w formie samokształcenia, ale poprzez udział w zorganizowanych formach kształcenia i doskonalenia zawodowego.

W 2022 r. różnorodnymi elementami pracy socjalnej objęte zostały wszystkie rodziny/osoby, które zgłosiły się o jakiegokolwiek wsparcie, tj. **610 rodzin, w tym 350 rodziny** skorzystały z pomocy **tylko** w postaci pracy socjalnej.

Tabela 7, Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej zrealizowanej w 2022 r.

L.p	Wyszczególnienie	Ilość rodzin	% udziału
1.	Rozmowy wspierające i motywujące (informowanie o przysługujących ulgach, uprawnieniach)	610	100
2.	Pomoc w załatwieniu odzieży, opału i żywności (POPŻ, Podprogram 2021)	348	47
3.	Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami (np. Policja, PUP, PCPR, Sąd, inne jops'y)	120	21
4.	Pomoc w uzyskaniu świadczeń (emerytalno-rentowych, rodzinnych, alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego, energetycznego, itp.)	80	18
5.	Organizacja poradnictwa specjalistycznego (w tym w ramach PIK)	42	12
6.	Pomoc w ustaleniu orzeczenia o niepełnosprawności	64	9
7.	Współpraca z lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi	83	9
8.	Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Więcborku	48	7
9.	Współpraca za placówką edukacyjną (np. szkołą, pedagogiem szkolnym)	34	7
10.	Współpraca z kuratorem sądowym, społecznym	42	5

Źródło: analiza własna

Pracą socjalną w oparciu o kontrakt socjalny (część A i B) objęto **101 osób**, tzn. wypracowano plan wspólnych działań klienta i PS poprzedzony wnikliwą diagnozą, z czego w 19 przypadkach był to plan związany z aktywizacją osoby bezrobotnej (tj. część B).

Tabela 8, Najważniejsze działania administracyjne związane z udzielaniem mieszkańcom gminy pomocy w zakresie ups, podjęte w 2022 r.

L.p	Rodzaj podjętych działań	Ilość spraw
1.	Praca socjalna – ogółem	610
1.1	- Notatki służbowe dokumentujące podjęte przez pracowników socjalnych działania	163
1.2	- Praca socjalna w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty	45
1.3	- Praca socjalna w oparciu o asystenturę rodzin	32
1.4	- Uczestnictwo w rozprawach sądowych	3
1.5	- Interwencje socjalne w stanach nagłych	1
2.	Wnioski o udzielenie pomocy (zarejestrowane w systemie POMOST STD)	943
3.	Rodzinne wywiady środowiskowe – ogółem (w tym 408 wywiadów przeprowadzono przy użyciu Terminala Mobilnego)	1 188
3.1	- Rodzinny wywiad środowiskowy – część I, IV (o udzielenie pomocy)	1 216
3.3	- Rodzinny wywiad środowiskowy – część II, III	12
3.4	- Adnotacja z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej, w celu ustalenia sytuacji osoby/rodziny, z powodu określonego w art. 15o ust. 1 ustawy, w sprawie przeciwdziałania COVID-19	10
3.2	- Rodzinne wywiady środowiskowe – część VIII, IX (na rzecz świadczeń rodzinnych)	28
3.5	- Rodzinny wywiad środowiskowy – część VII (sytuacja kryzysowa – silny wiatr)	3
4.	Decyzje administracyjne - ogółem	1 528
4.1	- Decyzje przyznające różnorodne formy pomocy	1 074
4.2	- Decyzje zmieniające zakres pomocy	266
4.3	- Decyzje wygaszające przyznaną pomoc	76
4.4	- Decyzje odmawiające udzielenia pomocy	74
4.5	- Decyzje w sprawie nienależnie pobranych świadczeń	17
4.6	- Decyzje wydane w innym zakresie (w tym umorzenia postępowań)	21
5.	Odwołania od decyzji	2
6.	Informacje/opinie nt. osoby/rodziny przekazane do różnych podmiotów (instytucji)	90
7.	Zaświadczenia różne	114
8.	Wnioski w sprawie zakupu węgla w cenie preferencyjnej	857

Źródło: analiza własna

Obciążenie obowiązkami służbowymi zatrudnionych pracowników socjalnych jest **bardzo duże**. Średnio w 2022r. na 1 PS, w 7 rejonach opiekuńczych przypadało **87 rodzin**.

2.3 KLUB SAMOPOMOCY - KLUB SENIOR+

Klub „Senior+” w strukturze organizacyjnej tut. ośrodka działa jako ośrodek wsparcia dziennego, w formie klubu samopomocy od 2018 r.. Klub dysponuje 40 miejscami. Siedzibą klubu jest Centrum Aktywności Seniora.

Dodatkowo w 2022r. oprócz bieżącej działalności w klubie organizowane są spotkania w ramach projektu pn. „Centrum Aktywności Seniora II”, współfinansowanego z Funduszy Europejskich (*założenia projektu opisano w podrozdziale 2.5 niniejszego sprawozdania*). Z cyklicznych zajęć edukacyjnych, animacyjnych i kulturalnych korzysta 67 osób 60+. Działania w klubie wspierane są również przez wolontariuszy.

W 2022 r. Klub zaoferował uczestnikom:

- **9 różnorodnych dni aktywności** sfinansowanych ze środków własnych gminy Więcbork (m.in. warsztaty tematyczne, spotkania o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, okolicznościowym, spotkania prowadzone przez ludzi z pasją);
- **1 wyjazd** na Przemarsz Kapeluszu;
- **2 zabawy integracyjne**, przy współfinansowaniu ich przez samych seniorów.

Na realizację powyższych działań ze środków własnych gminy przeznaczono łącznie kwotę **21 920 zł**, z czego wydatkowano **15 304 zł** (tj. 69,81% ogółu planu).

Cyklicznie, w tym zakresie rozwijana jest współpraca partnerska w szczególności ze **STOWARZYSZENIEM AKTYWNYCH SPOŁECZNIE W WIĘCBORKU** przy tworzeniu i realizacji różnorodnych inicjatyw. W 2022 r. zrealizowano wspólnie 4 przedsięwzięcia, na które pozyskano łącznie **9 555 zł** (tj. 2 dotacje pozyskane ze środków Burmistrza Więcborka (3 755 zł), 2 dotacje ze środków Starosty Sępoleńskiego w ramach PFRON (5 800 zł).

Centrum Aktywności Seniora
w Więcborku

Siedzibą Klubu jest **CENTRUM AKTYWNOŚCI SENIORA** utworzone, w ramach realizowanego projektu pn. *„Przebudowa, rozbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na klub samopomocy dla mieszkańców gminy Więcbork oraz pomieszczenia socjalne wraz z budową parkingu”* dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

W 2022 r. w budynku odbyło się **350 różnorodnych aktywności**, skierowanych głównie do społeczności senioralnej, co najdobitniej pokazuje celowość tej inwestycji i prowadzenia Centrum. Nadmieniamy się, iż centrum stało się miejscem gdzie regularnie spotykają się słuchacze Uniwersytetu III Wieku, Chór LUTNIA, więcborscy Harcerze, więcborskie Rykotki, członkowie Stowarzyszenia Klub Abstynenta RAZEM OD NOWA.

2.4 CENTRUM AKTYWNOŚCI SENIORA II – PROJEKT DOFINANSOWANY Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. realizowany jest projekt pn. „**Centrum Aktywności Seniora II**”, dofinansowany z Funduszy Europejskich. Projekt wdrażany jest przez Fundację Gospodarczą PRO EUROPA w Toruniu, w partnerstwie z Gminą Więcbork/Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Więcborku.

Głównym celem projektu **jest zwiększenie dostępności do usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej dla mieszkańców Gminy Więcbork zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poprzez rozwój oferty i zwiększenie liczby miejsc w klubie seniora, a także wsparcie otoczenia tych osób, w okresie 03.01.2022-30.06.2023.**

Projekt przewiduje rozwój oferty Klubu SENIOR+ o 10 miejsc, oferta skierowana jest do wszystkich klubowiczów. Łącznie w Klubie w 2022 r. funkcjonuje 40 miejsc, a wsparcie otrzymuje 67 osób.

Ogółem w 2022 r. zorganizowano **144 spotkań (tj. 401 h)**, z zakresu:

1. zagospodarowania czasu wolnego po zakończeniu aktywności zawodowej, tj. warsztaty animacyjne, tożsamościowe, taneczne, kulinarne z elementami zdrowego żywienia;
2. działalności edukacyjnej, tj. warsztaty dziennikarskie (wraz z wydaniem 3 egz. biuletynu), nauka korzystania z komputera i podstawowych programów technologii i komunikacji, wykłady edukacyjne "Aktywny Trzeci Wiek";
3. zajęcia z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć sportowych, tj. spacery Nordic Walking po Kraje, wyjazdy na basen, zumba;
4. indywidualne porady psychologa;

W ramach zwiększenia aktywności i uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym zorganizowano:

1. 3 grupowe wyjazdy kulturalno/edukacyjne;
2. 3 grupowe zabawy integracyjne (w tym również Więcborski Dzień Seniora);
3. współorganizowano KIERMASZ BOŻONARODZENIOWY;
4. spotkanie w okresie świąt Bożego Narodzenia (*na 120 osób*), w ramach którego przygotowano paczki żywnościowe dla 67 klubowiczów.

W ramach projektu wydano 2 biuletyny, pn. „**#Senior – półrocznik społeczno – kulturowy dla seniorów**”, w łącznej ilości 1.000 egz. Na wyposażenie CAS zakupiono: 6 komputerów przenośnych wraz z oprogramowaniem, 2 ławki parkowe, 2 wózki inwalidzkie, generator ozonu od dużej mocy, grill gazowy oraz doposażenie aneksu kuchennego. Natomiast każdy klubowicz otrzymał opaskę sportową w celu podtrzymania aktywności fizycznej.

Całkowita wartość projektu wynosi **392 708 zł**, w tym 39 240 zł stanowi wkład własny (100% wkładu stanowi praca wolontariuszy za którą odpowiada realizator: MGOPS Więcbork). Na współrealizację działań w ramach projektu gmina Więcbork zgodnie z umową partnerską otrzymała dotację z EFS w łącznej kwocie 92 136 zł, z czego wydatkowano **92 136 zł** (tj. 100% ogółu planu).

2.5 PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA TERENIE GMINY WIĘCBORK – PROJEKT DOFINANSOWANY Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Program Aktywności Lokalnej na terenie Gminy Więcbork

Od 1 kwietnia 2022 r., przez 11 miesięcy trwa realizacja projektu pn. „PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA TERENIE GMINY WIĘCBORK.”, dofinansowanego z Funduszy Europejskich.

Projekt wdrażany jest przez **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kobiet „GINEKA” w Bydgoszczy**, w partnerstwie z Gminą Więcbork/Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Więcborku.

Głównym celem projektu **jest aktywna integracja zawodowo - społeczna 32 osób (24K, 8M) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społ. oraz 30 osób z otoczenia z terenu miasta i gminy Więcbork w oparciu o PAL w okresie od 01.04.2022 – 28.02.2023.**

W ramach projektu w 2022 zrealizowano:

1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNA:

- a) **WSPARCIE INDYWIDUALNE:** diagnoza uczestników projektu, w tym opracowanie ścieżki reintegracji społecznej, zawarcie kontraktów socjalnych, wizaż, wsparcie Coauch'a;
- b) **WSPARCIE GRUPOWE:** treningi/warsztaty, grupa wsparcia, coaching grupowy.
Dodatkowo, w ramach wsparcia środowiska lokalnego uruchomione zostaną również usługi wspierające animację lokalną (tj. zaangażowanie animatora lokalnego).

2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA:

- a) **WSPARCIE GRUPOWE:** warsztaty z doradcze, szkolenia, kursy zawodowe, staże;
- b) **WSPARCIE INDYWIDUALNE:** doradztwo zawodowe.

Obok instrumentów AI realizowane będzie również wsparcie o charakterze środowiskowym, w ramach którego zaplanowano:

1. 3 wyjazdy grupowe o charakterze edukacyjnym i/lub kulturalnym;
2. 3 spotkania grupowe o charakterze integracyjnym i/lub kulturalnym;
3. rodzinne warsztaty kulinarne,
4. warsztaty dla rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych.

Całkowita wartość projektu wynosi **424 330 zł**, w tym dofinansowanie z EFS wynosi 360 681 zł.

Gmina Więcbork/MGOPS w Więcborku zobowiązała się do zabezpieczenia wymaganego wkładu własnego, w wysokości 15% wartości projektu, tj. 63 650 zł.

W 2022 r. wkład własny stanowi:

1. wkład finansowy w postaci świadczeń pieniężnych przyznawanych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, tj. zasiłek celowy/specjalny zasiłek celowy, zasiłek okresowy;
2. wkład niefinansowy w postaci wolontariatu.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

2.6 CZAS NA ZMIANY – AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW Z OBSZARÓW REWITALIZOWANYCH W GMINIE WIĘCBORK – PROJEKT DOFINANSOWANY Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

W okresie od 1 marca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. realizowany był projekt pn. **“Czas na zmiany – aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców z obszarów rewitalizowanych w Gminie Więcbork”**, dofinansowany z Funduszy Europejskich. Projekt wdrażany był przez Fundację Gospodarczą PRO EUROPA w Toruniu.

Niniejszy projekt wpisuje się w założenia **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Więcbork na lata 2017- 2023**, przyjętego do realizacji uchwałą RM w Więcborku Nr XLIV/331/18 RADY MIEJSKIEJ w WIĘCBORKU z dnia 30 maja 2018r., przedsięwzięcie zostało ujęte na „Liście głównych projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych” pod poz. nr 1 (Cel rewitalizacji 1: Aktywizacja i integracja mieszkańców śródmieścia/ Cel rewitalizacji 2: Aktywizacja i integracja mieszkańców sołectwa Sypniewo; Kierunek działań 1.1/2.1: Aktywizacja społeczna, zawodowa i integracja mieszkańców).

Działania projektowe odbywały się w zrewitalizowanych budynkach na terenie gminy Więcbork:

1. **Centrum Aktywności Lokalnej w Więcborku (ul. Rybacka),**
2. **Wiejskim Domu Kultury w Sypniewie.**

Głównym celem projektu **była aktywna integracja społeczno-zawodowa 15 osób (7 osób z Więcborka, 8 osób z Sypniewa) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu miasta i gminy Więcbork, w oparciu o zastosowane instrumenty aktywnej integracji.** W ramach usług aktywnej integracji realizowano dwa zadania, z zakresu:

1. **AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ:** treningi umiejętności społecznych, warsztaty efektywnej komunikacji oraz coaching.
2. **AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ:**
 - doradztwo zawodowe grupowe oraz indywidualne,
 - kurs zawodowy (**pracownik gospodarczy** w którym wzięło udział **6 uczestników projektu** oraz **animator czasu wolnego**, w którym wzięło udział **8 uczestników projektu**),
 - staże zawodowe dla **6 uczestników projektu**, które odbywały się w instytucjach na terenie Gminy Więcbork (m.in. Urząd Miasta, Świetlica Środowiskowa Uśmiech, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury oraz Szkoła Podstawowa w Sypniewie),
 - po zakończonych stażach **6 osób podjęło** zatrudnienie w w/w instytucjach,
 - **2 osoby uczestniczące w projekcie dodatkowo znalazły zatrudnienie na umowy o pracę w ramach własnych starań.**

Wszystkie działania realizowane w ramach projektu przyczyniły się do podniesienia umiejętności społecznych, które z kolei wpłynęły na powrót uczestników projektu do życia społecznego, w tym na rynek zawodowy i aktywizację zawodową.

Całkowita wartość projektu wynosiła **158 000 zł**, w tym dofinansowanie z EFS wynosiło 150 000 zł.

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

2.8 KUJAWSKO-POMORSKA TELEOPIEKA – PROJEKT DOFINANSOWANY Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Gmina Więcbork jako partner przystąpiła do realizacji projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Liderem projektu jest Województwo Kujawsko – Pomorskie. Realizatorem ze strony Gminy Więcbork jest MGOPS

w Więcborku.

Projekt realizowany jest w okresie I.2021-XII.2023, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. Do realizacji projektu przystąpiło 79 partnerów z całego województwa kujawsko – pomorskiego. Umowę o partnerstwie podpisano w dniu 22.12.2020 r.

Głównym celem projektu *jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w formie pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, takich jak teleopieka dla 3 000 potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego.*

W ramach projektu zostało utworzone **Kujawsko-Pomorskie Telecentrum w Toruniu** które zajęło się koordynacją **3 000 urzędzeń do teleopieki**, gmina Więcbork otrzymała do dyspozycji **10 urzędzeń** – bransoletek podłączonych do wojewódzkiego telecentrum. Z oferty skorzystało 16 osób niesamodzielnych.

Całkowita wartość projektu wynosi **23 088 239 zł**, w tym dofinansowanie z EFS, stanowiące nie więcej niż 90% wydatków kwalifikowalnych Projektu wynosi 19 624 949 zł.

Zgodnie z budżetem szczegółowym projektu, Gmina Więcbork w okresie realizacji projektu dysponować będzie łączną kwotą **19 359 zł**, z czego **10 350 zł** stanowić będzie wkład własny, pozostałą kwotę 9 009 zł stanowić będzie dofinansowanie z EFS.

Zgodnie z planem finansowym tut. ośrodek w 2022r. dysponował ogólną kwotą **5 898 zł** (1 800 zł – wkład własny oraz 4 098 zł – dofinansowanie z EFS). Na dzień 31.12.2022r. wydatkowano łącznie kwotę **5.897,80 zł** co stanowi 100% ogółu planu. W ramach posiadanych środków sfinansowano dodatek dla pracownika socjalnego, koszty usług telekomunikacyjnych oraz koszty opasek.

Rzeczpospolita
Polska

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

2.9 PROGRAM "ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ" - EDYCJA 2022

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Gmina Więcbork w 2022 r. przystąpiła do realizacji programu, pn. „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” - edycja 2022 w 100% finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Usługi asystenta wpisują się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego ideą jest m. in. wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych (dalej: ON)

w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenckie w okresie II-XII.2022 r., świadczone dla **27 ON**, tj.:

- 23 ON (posiadające orzeczenie o niepełnosprawności w znacznym lub umiarkowanym stopniu),
- 4 dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,

na rzecz których wykonano **11 514** godzin usług.

Do realizacji usług asystenckich na podstawie umów cywilnoprawnych (tj. umów zleceń) zaangażowano **11 asystentek**. Koszt jednej godzinny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystenckich nie przekraczał **40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy**. Pomoc asystentki dla odbiorcy usługi była bezpłatna.

Na ten cel, zgodnie z planem finansowym na 2022 r. Gmina Więcbork dysponowała kwotą **495 261 zł**, z czego wydatkowano **487 385 zł**, co stanowi 98,41% ogółu planu (różnicę 7 875,73 zł zwrócono na konto Wojewody).

W ramach posiadanych środków sfinansowano koszty: wynagrodzeń asystentów; transportu w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług; biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi Programu; ubezpieczenia OC/NNW asystentów; obsługi Programu.

Dodatkowo **5 osób** z niepełnosprawnościami było wspieranych przez **3 asystentów** zatrudnionych na umowy zlecenie przez **Stowarzyszenie Dorośli Dzieciom w Sępólnie Krajeńskim**.

3. WSPARCIE UDZIELANE OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Różnorodne świadczenia **od 24 lutego 2022 r.** mogą być udzielone obywatelom Ukrainy, którzy przebywają w Polsce legalnie, czyli którzy przybyli na terytorium Polski z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz deklarują zamiar pozostania w Polsce na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Aby otrzymać pomoc finansową obywatel Ukrainy (również

dziecko) musi posiadać **numer PESEL** (*papierowe powiadomienie o wydaniu numeru PESEL z systemowym dopiskiem: „posiada status UKR”*).

Wyplata świadczeń jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy. Koszty świadczeń są finansowane z budżetu państwa i pochodzą w 100% z **Funduszu Pomocy**.

• **POMOC JEDNORAZOWA W WYSOKOŚCI 300 zł**

Najczęstszym świadczeniem wypłaconym obywatelom Ukrainy było **jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł**. Z omawianej pomocy finansowej skorzystało **148 osób** (zamieszkujących w 73 rodzinach). Wartość omawianej pomocy zamknęła się kwotą **45 288 zł** (100 % ogółu planu) z czego 2% kwoty (tj. 888 zł) przeznaczono na koszty obsługi zadania (dodatki do wynagrodzeń za obsługę zadania).

• **ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ**

Mając na uwadze regulacje dotyczące ograniczonego okresu pobytu obywateli Ukrainy w Polsce, świadczenia z pomocy społecznej miały charakter **doraźny, krótkoterminowy** (np. jeden, dwa miesiące), stanowiąc wsparcie w przetrwaniu trudnych sytuacji życiowych i zabezpieczając najpilniejsze wydatki bytowe: osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych, matek z małymi dziećmi.

W 2022 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystały:

- **37 dzieci** w formie doraźnie przyznanego **posiłku w szkole** (tj. przez 2 miesiące kalendarzowe), w łącznej kwocie 7 556 zł;
- **21 dzieci** w formie **posiłku** sfinansowanego w ramach **zasiłku celowego**, w łącznej kwocie 4 777 zł;
- **2 rodziny** w formie **zasiłku okresowego**, w łącznej kwocie 10 380 zł (tj. 8 świadczeń).

Wszyscy Obywatele Ukrainy, potrzebujący pomocy i wsparcia na lokalnym rynku skorzystali z **poradnictwa socjalnego** w zakresie organizacji dnia codziennego (założenie konta, rejestracja w PUP, zakup lokalnych usług, uzyskanie świadczeń zdrowotnych, tłumaczenie za pośrednictwem wolontariuszki z Ukrainy).

Natomiast w sprawach **3 małoletnich** obywateli Ukrainy, którzy przebywali na terenie gminy Więcbork bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, tut. ośrodek wystąpił do Sądu Rejonowego w Tucholi o ustanowienie **OPIEKUNA TYMCZASOWEGO**.

Paczki żywnościowe zawierające przekazane przez CARITAS w Bydgoszczy produkty przekazano 39 obywatelom Ukrainy.

• **ŚWIADCZENIA RODZINNE**

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022r. poz. 583 z późn. zm.) obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny przysługuje **prawo do świadczeń rodzinnych**, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych – odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

W 2022 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **6 794 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2022 r. wyniosły **198 zł** (koszty obsługi świadczeń rodzinnych wypłacanych obywatelom Ukrainy reguluje ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych).

W 2022 r. wypłacono świadczenia rodzinne na łączną kwotę **6 596 zł** (tj. 48 świadczeń rodzinnych i 6 dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego).

• ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE ZA ZAPEWNIENIE ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA OBYWATELOM UKRAINY

Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023r. poz. 103 z późn. zm.) każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wysokość świadczenia ustalono w kwocie **40 zł za osobę dziennie**. Nadmienia się, iż w 2022r. do tut. ośrodka **wpłynęło 111** wniosków (z czego 110 wniosków zostało rozpatrzone pozytywnie, 1 wniosek został pozostawiony bez rozpatrzenia). Finalnie **28 osoby prowadzące gospodarstwo domowe** oraz **1 instytucja** udzieliły schronienia dla **151** obywateli Ukrainy przebywających na terenie gminy Więcbork.

Plan budżetu na 2022r. wynosił **488 200 zł**, z czego wydatkowano **487 600 zł** (co stanowi 99,88 % wykonania planu). Koszt obsługi zadania reguluje ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Koszty obsługi powyższego zadania w 2022r. wyniosły **2 000 zł**.

• INNE FORMY WSPARCIA I POMOCY

Dodatkowo, w czerwcu 2022 r. dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie gminy Więcbork bydgoskie podmioty ekonomii społecznej poprowadziły bardzo ciekawe i atrakcyjne cztery integracyjne spotkania z elementami nauki języka polskiego:

- 1) WARSZTAT MUZYCZNY poprowadziło **Stowarzyszenie „Get Up”**,
- 2) WARSZTAT FOTOGRAFICZNO – FILMOWY poprowadziła **Fundacja „Sztukateria”**,
- 3) WARSZTATY RĘKODZIELNICZY poprowadziła Fundacja artystyczno-eventowa **„Fantazmat”**,
- 4) WARSZTAT SPORTOWO-REKREACYJNY przygotowało Stowarzyszenie **„Bydgoskiej Kajaki”**.

Organizatorem powyższych usług było **Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Kobiet GINEKA z siedzibą w Bydgoszczy**, w ramach realizowanego projektu współfinansowanego ze Funduszy Europejskich.

Nadmienia się również, iż Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku w okresie od 22.03.2022 r. do 30.09.2022 r. przeprowadziło **zbiórkę publiczną** na rzecz Obywateli Ukrainy (Nr zbiórki: 2022/1602/OR), w ramach której zebrano i rozliczono **1 150 zł** (środki przeznaczone na zakup artykułów szkolnych dla małoletnich Obywateli Ukrainy uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej UŚMIECH w Więcborku).

4. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne (dalej: PSU) mogą wykonywać osoby bezrobotne, bez prawa do zasiłku korzystające jednocześnie ze świadczeń z pomocy społecznej, w wymiarze do 10 godzin tygodniowo.

PSU są formą aktywizacji zawodowej, spełniają rolę pomocową oraz kształtują postawy i przywracają zdolność pełnienia ról społecznych i zawodowych. Stwarzają warunki powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym. Ponadto mają za zadanie zdyscyplinowanie osób bezrobotnych – odmowa pracy na rzecz gminy **może skutkować ograniczeniem lub odmową udzielenia wsparcia z pomocy społecznej.**

Z tytułu wykonywania PSU osoby otrzymują świadczenie pieniężne, aktualnie **w wysokości 9,50 zł za godzinę** (od świadczenia pieniężnego z tytułu wykonywania PSU nie jest odprowadzany podatek, składka na ubezpieczenie społeczne ani zdrowotne, jednak świadczenie to nie jest wolne od potrąceń komorniczych).

Tabela 10, Charakterystyka prac społecznie użytecznych

L.p.	Wyszczególnienie 22 instytucji/podmiotów korzystających z prac	łącznie - 39 osób*
1.	13 sołectw	17
2.	MGOPS w Więcborku oraz Świetlica Środowiskowa „Uśmiech”	6
3.	Urząd Miejski w Więcborku	8
4.	Szkoły podstawowe	4
5.	Przedszkole Gminne „Niezapominajka” w Więcborku	1
6.	MG Biblioteka Publiczna w Więcborku	1
7.	MGOK w Więcborku	2

Źródło: analiza własna na podstawie wykonywanych prac w 2022r.

*wartość odzwierciedlająca narastającą liczbę osób w obu okresach uruchomienia PSU

W 2022 r. PSU wykonywane były w zakresie prac porządkowych przez **39 osób bezrobotnych** (z czego 20 kobiet i 19 mężczyzn).

Plan budżetu na 2022 r. wynosił **147 240 zł**, z czego wydatkowano **101 749 zł** (co stanowi 69,10% wykonania planu). Kwota refundacji z PUP w Sępolnie Krajeńskim wyniosła **61 049 zł**. Osoby wykonujące PSU łącznie przepracowały **11 015 godzin**.

Nadmienia się, iż w wyniku podjętych PSU **8 osób podjęło zatrudnienie**. Podczas trwania prac **1 osoba** utraciła status osoby bezrobotnej z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego.

5. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA OKRES 01.04.2022- 31.12.2025

Rok 2022 był rokiem zmian w prawodawstwie, w wyniku których w 2022r. pracowano na dwóch programach tj. Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022, który został przyjęty Uchwałą NR XL/293/21 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 listopada 2021 i obowiązywał do **31 marca 2022r.** oraz **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres**

01.04.2022-31.12.2025, który został przyjęty Uchwałą NR XLIV/319/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022r.

Nadrzędnym celem Programu **jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, ograniczanie używania środków psychoaktywnych oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin.**

Założone cele w głównej mierze miały zostać osiągnięte poprzez szeroko rozumianą **profilaktykę**.

W ramach Programu zostały dofinansowane działania **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** związane z realizacją ponadpodstawowych programów. Pozwoliło to na zwiększenie ilości godzin pracy poradni o 280 dodatkowych godzin. W ramach dofinansowania prowadzono terapię indywidualną, porady terapeutyczne. Terapię indywidualną objęto osoby z problemem uzależnienia, doświadczające przemocy oraz stosujące przemoc a także ich rodziny. Praca ta opierała się o poszukiwania przyczyn zaistniałego stanu rzeczy (wgląd), zmianę sposobu myślenia, interpretacji rzeczywistości, postaw, nawyków i sztywnych przekonań po to, aby człowiek mógł odzyskać poczucie sprawowania kontroli nad swoim życiem, poszerzać zakres wolności osobistej w dokonywanych wyborach. U większości osób przynajmniej kilka założeń zostało osiągniętych lub zainicjowanych do dalszej pracy.

W 2022 r. w ramach przekazanych środków:

- **8 osób uczestniczyło w TRENINGU KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE**, który odbywał się od 20.05.2022r. do 10.06.2022r. Celem treningu było nabycie i rozwinięcie umiejętności poprawiających komunikację, która jest niezbędna dla prawidłowych relacji z innymi.
- **9 osób uczestniczyło w TRENINGU ZACHOWAŃ ASERTYWNYCH**, który odbywał się od 01.07.2022 r. do 29.07.2022 r. Celem treningu było nabycie umiejętności rozpoznawania złości i radzenia sobie z nią w sposób konstruktywny.
- **12 osób uczestniczyło w WARSZTACIE – PRZEŁAMYWANIE STEREOTYPÓW**, który odbywał się od 26.08.2022r. do 16.09.2022r. Celem warsztatu było uwolnienie się od przekonań utrudniających codzienne funkcjonowanie, refleksyjne spojrzenie na często stosowane przez siebie uogólnienia oraz zmiana myślenia, postrzegania siebie w związku z życiem z osobą uzależnioną.
- ważnym elementem funkcjonowania Poradni jest **praca lekarza psychiatry**. Dofinansowanie pozwoliło na dodatkową pracę w wymiarze 29 godzin, co pomogło w pracy z osobami zaburzonymi i chorobami psychicznymi zarówno pacjentom jak i pracownikom socjalnym.
- w ciągu roku odbyło się **12 godzin konsultacji z asystentami rodziny**, które dotyczyły pracy na rzecz rodzin z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie.
- w ciągu roku odbyło się **10 godzin spotkań psychoedukacyjnych dla młodzieży**, których celem było wzmocnienie i rozwinięcie potencjału i zasobów jednostki, wzmocnienie poczucia własnej wartości, dowartościowywanie młodzieży.
- przeprowadzono **zajęcia warsztatowo – edukacyjne dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych** w okresie od 30.09.2022r. do 20.12.2022r. z zakresu komunikowania się, wykorzystywania zasobów własnych i rodziny oraz motywowania osób uzależnionych i członków ich rodzin w przedmiocie leczenia, zmian i poprawy funkcjonowania rodziny.

W roku 2022 w **PORADNI LECZENIA UZALEŻNIEŃ W WIĘCBORKU** zatrudnieni byli: psycholog posiadający jednocześnie certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień, lekarz psychiatra, certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, który posiada także wykształcenie pedagogiczne ze specjalizacją resocjalizacji oraz profilaktyki społecznej.

W 2022 r. na realizację programów profilaktycznych wpłynęło **5 wniosków**, cztery z nich rozpatrzone negatywnie. Jedynie wniosek złożony przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

w Więcborku został oceniony pozytywnie i przekazany do dalszej realizacji. W ramach niego przeprowadzono program profilaktyczny pn. „CUKIERKI” na rzecz uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu gminy Więcbork. Utworzono 18 grup o liczebności **302 uczniów**. Każda z grup odbyła jedno dwugodzinne spotkanie. Realizacja zajęć o bajkę połączona z aktywną pracą dzieci pozwoliła im na odkrywanie nowych dróg rozwiązań, chroniących ich przed chęcią sięgania w przyszłości po środki odurzające. Program wprowadził zasadę ograniczonego zaufania do obcych dorosłych czy rówieśników obdarowujących substancjami, mogącymi wydawać się atrakcyjnymi. W ramach aktywności proponowanych w programie „CUKIERKI” dzieci poszukiwały prostych sposobów wspierania siebie nawzajem tak, aby nikt w grupie nie czuł się osamotniony a tym samym podatny na „cukierkowe” niebezpieczeństwa. Siła grupy, wsparcie ze strony osób dorosłych (o które uczyć się zwracać) oraz miłość rodziców mają za zadanie chronić dzieci przed niebezpieczeństwami w przyszłości.

Oferty opiniował zespół powołany przez Dyrektora MGOPS w Więcborku zarządzeniem nr DO.021.9.2022 z dnia 17 lutego 2022 r.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku zakupił film profilaktyczny iDOC- otwórz się na pomoc- zdrowie psychiczne i uzależnienie od Internetu, który składa się z dwóch bloków. Pierwsza część to gra interaktywna, a druga część to wypowiedzi rodziców, których dzieci zmagają się z uzależnieniem. Do każdej opowieści jest komentarz psychologa. Link do filmu ważny jest do końca czerwca 2023r. Przekazano go do szkół. Pod koniec roku szkolnego 2022/2023 MGOPS w Więcborku skieruje zapytanie do pedagogów, wychowawców o ocenę projektu, czy był pomocny, oraz czy w przyszłości warto korzystać z takich form oddziaływań profilaktycznych.

W profilaktyce szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych istotne znaczenie mają nie tylko zajęcia z młodzieżą, rodzicami oraz nauczycielami, ale również **KAMPANIE SPOŁECZNE** zaadresowane do ściśle określonych grup i środowisk społecznych. Celem kampanii jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. W 2022 r. realizowano kampanię społeczną **„ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYŚŁ”**. Materiały zostały przekazane do placówek oświatowych, świetlicy środowiskowej i były wykorzystywane przez wychowawców i pedagogów na lekcjach wychowawczych. Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Sępólnie Kr. Oddziału Zamiejscowego w Więcborku w ramach kampanii ZTU wzięli udział w konkursie plastycznym, otrzymali nagrody książkowe.

W ramach edukacji kadr zakupiono **pakiet filmów profilaktycznych**: adolescencja, zachowania autodestrukcyjne, przemoc domowa, ABC sprzedawcy napojów alkoholowych, narkotyki, trudny klient, alkoholizm, asystent rodziny. Prowadzona jest także **prenumerata** dwumiesięcznika poświęconego problematyce przemocy **„Niebieska Linia”**.

W celu podniesienia kwalifikacji i profesjonalizmu świadczonych usług dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Więcborku i Grup Roboczych zorganizowano szkolenie **„Kryzys suicydalny. Rozpoznanie i interwencja”**, w którym udział wzięło **28 osób**.

1 osoba wzięła udział w szkoleniu „Przygotowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii – nowe wyzwania 2022, wytyczne Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom a praktyczne podpowiedzi do zastosowania przy pisaniu nowego programu”.

Gmina Więcbork finansuje także zadanie **Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia” Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**. Mieszkańcy naszej gminy mogli skorzystać z bezpłatnej pomocy prawnej, konsultacji i porad psychologicznych.

W ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferowanej pomocy psychologicznej na rzecz mieszkańców gminy Więcbork została podpisana umowa z psychologiem na **świadczenie dodatkowych usług** psychologicznych w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Więcborku od sierpnia do grudnia 2022 roku w łącznym wymiarze 40 godzin.

Problem związany z używaniem narkotyków i dopalaczy zaczyna dotyczyć także naszą społeczność lokalną. Specjaliści zatrudnieni w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku prowadzili terapię z **14 osobami** dorosłymi uzależnionymi od narkotyków, **3 osobami** uzależnionymi od leków, **2 osobami** uzależnionymi od hazardu oraz z **1 pracobolikiem**. Osoby te objęte były terapią indywidualną i grupową. Członkowie Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w przypadku **7 rodzin** prowadzili procedurę NK, gdzie było podejrzenie używania środków psychoaktywnych.

4.1 GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Przeciwdziałanie alkoholizmowi jak i przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z odpowiednimi ustawami jest zadaniem własnym gminy. Burmistrz realizuje zadania nałożone na gminę przy pomocy **GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH** (dalej: GKRPA). W skład Komisji wchodziło 10 osób z różnych środowisk, które działają w **dwóch Zespołach: Motywującym i Kontrolnym**. Komisja działa na podstawie regulaminu.

GKRPA w 2022 r. odbyła 4 posiedzenia plenarne, **zaopiniowano pozytywnie osiem wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych**. Odbyło się również 16 posiedzeń Zespołu Motywującego i 4 posiedzenia Zespołu Kontrolnego.

Członkowie Zespołu Motywującego podejmowali działania na rzecz osób używających alkoholu – na spotkania wysłano zaproszenia dla 72 osób (tj. 15 kobiet, 57 mężczyzn). Odpowiedziało na nie **35 osób (tj. 6 kobiet, 29 mężczyzn)** i to z nimi członkowie Zespołu prowadzili rozmowy na temat ograniczenia używania alkoholu, narkotyków, zmiany stylu życia oraz motywowali do podjęcia leczenia odwykowego.

Członkowie Zespołu Kontrolnego przeprowadzili **4 kontrole** w sklepach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Odbyły się także **4 wizyty informujące – nadzorujące** w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

W 2022 r. do GKRPA wpłynęło **69 wniosków o podjęcie działań wobec 49 osób używających alkohol**:

- a) 32 wnioski skierowane zostały przez członków Grup Roboczych ZI w Więcborku,
- b) 16 wniosków kierowanych było przez funkcjonariuszy Policji,
- c) 6 wniosków złożonych przez pracowników socjalnych,
- d) 12 wniosków złożonych przez członków rodziny,
- e) 3 wnioski skierowane przez kuratorów.

Skierowano **4 osoby** na badania do biegłych sądowych. Biegli sądowi wydali 3 opinie w przedmiocie uzależnienia, w jednej sprawie nie wydano opinii (sprawę skierowano do sądu). **Skierowano 2 wnioski do sądu.**

Sąd Rejonowy w Tucholi w 2022r. wobec osób, które kierowane były na leczenie odwykowe wydał:

- a) 2 postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w warunkach stacjonarnych (sprawy z 2021r.),
- b) 2 postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w warunkach ambulatoryjnych (w tym 1 sprawa z 2021r.),
- c) 1 wniosek został oddalony (sprawa z 2020r.).

Wobec 4 osób postępowanie jest w toku (w tym 3 sprawy z 2021r.).

Członkowie GKRPA wskazani w Porozumieniu o współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym w Więcborku w ramach działań na rzecz osób, rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie brali udział w posiedzeniach Grup Roboczych ZI w Więcborku. Dotyczyło to **43 rodzin**, w których występował także problem używania alkoholu. Przedstawiciel GKRPA na spotkaniach:

- a) informował o możliwościach prawnych dotyczących zobowiązania poddawania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, leczeniu odwykowemu,
- b) motywował do udziału w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych,
- c) motywował do udziału w grupie terapeutycznej.

Zgodnie z zapisami Gminnego Programu Profilaktycznego i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 podmioty, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogą ubiegać się o dofinansowanie działań profilaktycznych w ramach ogłoszanego przez Burmistrza Więcborka otwartego konkursu ofert na wykonywanie zadań publicznych w zakresie kultury, kultury fizycznej, sportu i rekreacji oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 r. a także Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025 dysponowano kwotą, w łącznej wysokości **411 317 zł** (z tego na działalność Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku 311 417 zł), z czego wydatkowano **396 411 zł** co stanowi **96,38%** ogółu planu.

6. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WIĘCBORK NA LATA 2017-2022

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Więcbork na lata 2017 – 2022 został przyjęty uchwałą nr XXV/184/2016 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 23 listopada 2016r. Głównym jego celem jest ***przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.***

Jako cele szczegółowe określono:

1. Koordynację działań lokalnych podmiotów.
2. Wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy.
4. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.
5. Podniesienie kompetencji służb realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami i partnerami Programu są w szczególności:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Więcborku,
3. Punkt Interwencji Kryzysowej w Więcborku,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku,
5. Posterunek Policji w Więcborku,

6. „Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie” w Więcborku,
7. NZOZ PROVITA Sp. z o. o. w Więcborku, Poradnia Leczenia Uzależnień,
8. Biuro Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
9. Szkoły podstawowe, średnie, branżowe działające na terenie gminy Więcbork,
10. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
11. Prokuratura oraz przedstawiciele inni niż w/w podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
12. Urząd Miejski w Więcborku,
13. Świetlica Środowiskowa „Uśmiech” w Więcborku – placówka wsparcia dziennego,
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku,
15. Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotyka praktycznie wszystkie warstwy społeczeństwa niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Przemoc w rodzinie to nie tylko przemoc fizyczna, psychiczna czy seksualna, ale także **zaniedbanie**. Zaniedbanie to niezaspokojenie potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Jest to często spotykana forma przemocy wobec dzieci, ludzi starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Zaniedbania występują w różnych obszarach życia, np. nieprawidłowe żywienie, brak dbałości o higienę osobistą, izolacja, brak kontroli i pozbawienie opieki przez dłuższy czas, zaniedbanie stanu zdrowia, czy też brak kontroli i zainteresowania w obowiązku szkolnym.

Utrudnieniem w realizacji zadań jest brak współpracy rodzin w zakresie przezwyciężenia kryzysu, a także **problem uzależnienia od alkoholu i innych środków odurzających który dotyka 72,50% ogółu rodzin**, w których w 2022r. została wszczęta procedura Niebieskiej Karty (dalej: NK). Z uwagi na powyższe nie wszystkie spodziewane efekty zostały zrealizowane.

1. Zakładano zwiększenie dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. Osoby, które z różnych przyczyn znalazły się w sytuacji kryzysowej mogły skorzystać ze wsparcia specjalistów w PIK, PLU, a także z pomocy pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w tut. ośrodku. W sierpniu 2022 roku została podpisana umowa z psychologiem na świadczenie dodatkowego wsparcia w PIK-u w łącznym wymiarze 40 godzin, co przyczyniło się do skrócenia czasu oczekiwania na spotkanie ze specjalistą. Na stronie internetowej tut. ośrodka corocznie aktualizowane są wykazy: specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, organizacji pozarządowych świadczących usługi na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w województwie kujawsko – pomorskim oraz rejestr placówek tymczasowego schronienia. Na rzecz społeczności uczniowskiej Szkoły Podstawowej w Sypniewie realizowany był projekt „SZKOŁA WOLNA OD PRZEMOCY” w ramach Programu Ostonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Dzieci i młodzież uczestniczyli w zajęciach warsztatowych oraz w różnych formach aktywności uwzględniającej ich indywidualne zainteresowania. W ramach zajęć przedstawiono uczniom różnorodności punktów widzenia i wskazano, że te różnice nie muszą prowadzić do konfliktów. Wyjaśniono skąd się bierze poczucie własnej wartości, co sprawia, że czujemy się bezwartościowi. Młodzież rozwinęła umiejętności interpersonalne w relacjach rówieśniczych tj. nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z innymi, pracy w zespole, rozwiązywania konfliktów, zachowań asertywnych, pracy pod presją czasu a także radzenia sobie w sposób konstruktywny ze stresem. Najmłodsze dzieci poszerzyły wiedzę na temat tego czym są emocje i jaki wpływ mają na nasze funkcjonowanie, rozwinęły umiejętności: właściwego rozpoznawania stanu emocjonalnego u siebie i innych osób, regulacji emocji w sposób korzystny dla organizmu, dbania o siebie i swoją kondycję psychofizyczną a także poznały sposoby na rozwijanie odporności psychicznej. **W zajęciach warsztatowych wzięło udział 172 uczniów.**

2. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobie radzenia sobie z tym problemem.

Cel ten został zrealizowany dzięki interdyscyplinarnej pracy członków grup roboczych. Dużym wsparciem i pomocą w działaniach grupy roboczej okazali się specjaliści świadczący wsparcie w Punkcie Interwencji Kryzysowej, a także terapeuci i lekarz psychiatra zatrudnieni w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku. Dzięki szerokiemu oddziaływaniu osoby doświadczające przemocy zauważały, że nie muszą same borykać się z problemem, że nie są winne zaistniałej sytuacji, uzyskały informację co mogą zrobić, aby zapewnić bezpieczeństwo sobie i pozostałym członkom rodziny. Dało to im siłę i motywację do podjęcia konkretnych działań mających na celu zatrzymanie przemocy. Nie bez znaczenia były tutaj działania podejmowane w tym zakresie przez placówki oświatowe działające na terenie naszej gminy w ramach szkolnych programów wychowawczo – profilaktycznych.

3. Zakładano zmniejszenie o 20% liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są kilkakrotnie.

W 2020 r. członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 45 rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. **W 6 rodzinach doszło do ponownego założenia NK A** (13,33% ogółu rodzin, z którymi pracowano w 2020 r.). Niepokojące jest to, że w trzech rodzinach założono więcej niż 2 NK A.

W 2021 r. członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 43 rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. **W 4 rodzinach doszło do ponownego założenia NK A** (9,30% ogółu rodzin, z którymi pracowano w 2021 r.).

W 2022 r. członkowie grup roboczych pracowali na rzecz 56 rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie. **W 8 rodzinach doszło do ponownego założenia NK A** (14,29% ogółu rodzin, z którymi pracowano w 2022 r.).

Analizując powyższe dane za 2022 rok widoczny jest w nich zarówno wzrost ogólnej liczby rodzin z którymi pracowano w ramach grup roboczych, jak i liczby rodzin, w których doszło do ponownej interwencji Policji w stosunku do lat ubiegłych. Dotyczy to w głównej mierze rodzin nie podejmujących współpracy i jednocześnie obarczonych problemem alkoholowym.

4. Podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Członkowie Grup Roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach instytucji, z których się wywodzą brali udział w szkoleniach, na których podnosili swoje umiejętności z zakresu świadczenia wsparcia i pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie, borykających się z problemem alkoholowym oraz nie posiadających wystarczających kompetencji opiekuńczo – wychowawczych. Nie bez znaczenia są tu spotkania członków Grup Roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego, na których uczestnicy wymieniają się wiedzą i doświadczeniem.

Dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zostało zorganizowane **5 godzinne szkolenie „Kryzys suicydalny. Rozpoznanie i interwencja”**. Poprowadził je wieloletni psychoterapeuta, który jest jednocześnie interwentem kryzysowym. Omówiono na nim definicję kryzysu suicydalnego, czynniki zachowań samobójczych, zasady rozmowy z osobą w kryzysie suicydalnym, specyfikę zachowań samobójczych u młodzieży, scharakteryzowano zespół presuicydalny, wskazano jak to się dzieje, że ktoś podejmuje decyzję o samobójstwie. Szkolenie miało formę warsztatową, co ułatwiło wejście w interakcję z prowadzącym. Psychoterapeuta omawiając poszczególne zagadnienia odnosił się do konkretnych przypadków, z którymi spotkał się na swojej drodze zawodowej. **W szkoleniu udział wzięło 28 osób.**

5 osób brało udział w szkoleniu „Sztuka motywowania- w obszarze pomocy i interwencji, podejścia i metody. Dialog Motywujący- w pracy z osobą uzależnioną i osobą stosującą przemoc – aspekt praktyczny.

7 osób wzięło udział w szkoleniu „ Jak rozpoznać i sprawnie zdiagnozować chorobę psychiczną? Czy można stosować procedurę NK wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi?

Jak doprowadzić do hospitalizacji przymusowej? W jaki sposób usystematyzować współpracę kilku służb?”.

5. Zakładano, że 40% ogólnej liczby osób dotkniętych przemocą podejmie uczestnictwo w grupach wsparcia.
W 2022 r. nie zostały utworzone grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, i tym samym powyższy wskaźnik nie został zrealizowany.
6. Zakładano, że 20% sprawców przemocy weźmie udział w programach edukacyjno – korekcyjnych.
W 2022 r. z ramienia ZI jak i ośrodka pomocy społecznej zostali wskazani kandydaci do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym (7 osób). Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kr. z siedzibą w Więcborku nie realizowało powyższego zadania z uwagi na fakt, że zbyt mała liczba osób zadeklarowała się do udziału w programie.
7. Zakładano, że 10% z ogólnej liczby rodzin dotkniętych przemocą zaobserwuje się zatrzymanie przemocy.
W 2022 r. w 56 rodzinach była prowadzona procedura Niebieskiej Karty, w 11 rodzinach zakończono jej prowadzenie na skutek ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy, co stanowi **19,64%** ogólnej liczby rodzin dotkniętych przemocą.

5.1 PROGRAM OSŁONOWY „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE”

W 2022 r. MGOPS w Więcborku na rzecz społeczności uczniowskiej Szkoły Podstawowej w Sypniewie realizował zadanie **SZKOŁA WOLNA OD PRZEMOCY** w ramach Programu Osłonowego „*Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*”.

W ramach projektu przeprowadzono:

1. ZAJĘCIA WARSZTATOWE „EMOCJE SWOJE ZNAM I DOBRZE O NIE DBAM”

W zajęciach warsztatowych udział wzięło **51 uczniów** klas pierwszych, drugich i trzecich Szkoły Podstawowej w Sypniewie. Dzieci nauczyły się wyrażania emocji, które im towarzyszą każdego dnia oraz ich rozpoznawania i nazywania. Jest to niezmiernie istotne ponieważ dzięki emocjom nawiązujemy relacje, rozwijamy się i lepiej funkcjonujemy. Charakterystyczną cechą emocji jest to, że pojawiają się nagle i są z czymś związane, są odpowiedzią na to co spotykamy na swojej drodze życiowej. Umiejętność jaką zdobyli uczniowie tj. rozpoznawanie, nazywanie i wyrażanie swoich emocji pozwoli im wczuwać się w nastroje, emocje i potrzeby innych ludzi. W trakcie warsztatów zwrócono dzieciom uwagę na to, że nie ma złych emocji, liczy się tylko to w jaki sposób je przeżywamy i wyrażamy. Psychologia mówi, że wyposażenie dziecka w umiejętność radzenia sobie z trudnymi emocjami dodaje mu mocy i hartuje na porażki. Sukces w życiu niejednokrotnie odnosimy poprzez społeczne i emocjonalne umiejętności. Są nimi : empatia, umiejętność wyrażania i rozumienia uczuć, umiejętność kontrolowania złości i dostosowania się do zmian, wytrwałość, przyjazny stosunek do świata. Pozytywne emocje takie jak np. radość, szacunek, satysfakcja pobudzają dziecko do zwiększenia wysiłków i podejmowania nowych wyzwań. W ramach zajęć pedagog pokazywała w jaki sposób dbać o swoją równowagę psychiczną i fizyczną. Odporność psychiczna jest naszą „spizarnią zapasów” na trudniejszy czas. Jest ona cechą osobowości, która odpowiada za to w jaki sposób reagujemy na sytuacje trudne, jak radzimy sobie ze stresem i kryzysami i to niezależnie od okoliczności. W aktualnej sytuacji, z którą nadal się mierzymy dbałość

o siebie i własne zasoby psychiczne jest szczególnie ważna. Zajęcia uzupełnione zostały o ćwiczenia relaksacyjne, których celem było wyciszenie, uzyskanie stanu odprężenia i uwolnienia od napięć i stresu.

2. ZAJĘCIA WARSZTATOWE „JESTEM WAŻNY I TEŻ MAM NA COŚ WPŁYW”

W zajęciach warsztatowych uczestniczyło **78 dzieci** klas czwartych, piątych i szóstych Szkoły Podstawowej w Sypniewie. Udział w zajęciach pozwolił młodzieży na poznanie własnej tożsamości poprzez uświadomienie sobie swoich mocnych stron i swojego prawdziwego ja. Psycholog zwróciła uwagę, że tożsamość to świadomość siebie, swoich cech, celów i doświadczeń. Poczucie tożsamości wzmacnia pewność siebie i może doprowadzić do pełnej akceptacji przez samego siebie. Poznanie własnej tożsamości osobistej ułatwia zbudowanie tożsamości społecznej czyli uświadomienia sobie wspólnych właściwości z grupą w której żyjemy, poczucia przynależności do grupy i dostrzeżenia odrębności grupy. Młodzież dowiedziała się, że budowanie własnej wartości zależy od: *świadomych celów*, czyli nie ignorowania faktów i posługiwania się rozumem, *samoakceptacji* czyli uznania swoich praw do rozwoju i samoistnienia, *odpowiedzialności za siebie*, czyli odpowiedzialności za dokonywane wybory i podejmowane działania, *asertywności*, czyli wyrażania szacunku do własnej osoby i własnych pragnień wobec innych, *stawiania świadomych celów*, czyli takich które uznajemy jako możliwe do zrealizowania, *prawości*, czyli postępowania zgodnie ze swoimi zasadami. Największy wpływ na kształtowanie tożsamości mają rodzice, czy też nauczyciele, którzy poprzez codzienny kontakt z dzieckiem przekazują mu wartości kierujące ich życiem.

3. ZAJĘCIA WARSZTATOWE „JESTEM CZĘŚCIĄ GRUPY”

W zajęciach warsztatowych uczestniczyło **43 uczniów** klasy siódmej i klas ósmych Szkoły Podstawowej w Sypniewie. Udział młodzieży w warsztatach rozwinął ich umiejętności interpersonalne w relacjach rówieśniczych czyli umiejętności sprawnego porozumiewania się, nawiązywania i podtrzymywania relacji, prezentowania swoich myśli i uczuć, a także wywierania wpływu na otoczenie. Młodzież, z którą pracował terapeuta weszła w fazę okresu dorastania związaną z gwałtownymi na początku, oraz głębokimi w dalszej perspektywie zmianami w zakresie funkcjonowania biologicznego, psychicznego i społecznego. Jest to czas określania siebie i swojej przyszłości. Charakterystyczną cechą początków dorastania jest także negatywizm, czyli odrzucanie tego co proponują dorośli, a także ironizowanie. Nastolatki bardzo aktywnie uczestniczyli w warsztatach, analizowali konkretny problem z różnych punktów widzenia, poszukiwali racjonalnych wyjaśnień do zasad, które wcześniej bezkrytycznie akceptowali. Terapeuta wspierał ich, ukierunkowywał.

Dofinansowanie do realizacji projektu pozwoliło także na przeprowadzenie innowacyjnych form spędzania czasu wolnego takich jak: zajęcia taneczne, trening motoryczny, zajęcia fotograficzne oraz zajęcia ceramiczne. Musimy pamiętać, że efektywne spędzanie czasu wolnego odgrywa istotną rolę w kształtowaniu osobowości i postaw młodego człowieka. Dzieci, szczególnie te młodsze nie potrafią efektywnie go zagospodarować. Zatem przed dorosłymi stoi to niezmiernie ważne zadanie. Udział dzieci i młodzieży w powyższych zajęciach odegrał:

- *funkcję kreatywną*, czyli zaspokoił ich zainteresowania, aspiracje, umiejętności, odkrywanie własnych talentów i uzdolnień
- *funkcję rekreacyjną*, czyli wypoczynek, rozrywka i zabawa
- *funkcję integracyjną*, która skierowana jest na przybliżenie się do siebie dzieci, młodzieży.

ZAJĘCIA TANECZNE JAKO FORMA AKTYWNOŚCI UWZGLĘDNIAJĄCA INDYWIDUALNE ZAJNTERESOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY

W zajęciach tanecznych udział wzięli uczniowie Szkoły Podstawowej w Sypniewie, którzy odkryli w sobie pasję do tańca. Dzieci z klas młodszych nauczyły się podstawowych elementów różnorodnych tańców towarzyskich (10 godz. zajęć), a młodzież z klas starszych nauczyła się układów tańca nowoczesnego (10 godz. zajęć). Zajęcia taneczne są atrakcyjną formą spędzania czasu wolnego. Ruch taneczny rozwinął

u dzieci koordynację i równowagę, wpłynął pozytywnie na sferę poznawczą oraz procesy myślenia, a także poprawił relacje pomiędzy chłopcami, a dziewczynkami. W zajęciach tanecznych udział wzięło 32 dzieci.

TRENING MOTORYCZNY JAKO INNOWACYJNA FORMA SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO

Trening motoryczny został przeprowadzony dla chętnych uczniów z klas starszych Szkoły Podstawowej w Sypniewie w wymiarze 10 godzin. Młodzież bardzo aktywnie uczestniczyła w zajęciach co wpłynęło na podniesienie ich formy sportowej, kondycji, a także na poprawę zdrowia. W treningu motorycznym udział wzięło 32 dzieci.

ZAJĘCIA FOTOGRAFICZNE JAKO FORMA AKTYWNOŚCI UWZGLĘDNIAJĄCA INDYWIDUALNE ZAINTERESOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY.

Zajęcia fotograficzne zostały przeprowadzone na rzecz chętnych uczniów ze Szkoły Podstawowej w Sypniewie. Odkonano siedem spotkań, każde z nich trwało 2 godziny. Zajęcia zostały podzielone na dwie części – teoretyczną i praktyczną. Na pierwszej z nich uczniowie zapoznali się z obsługą aparatu cyfrowego, po krótko omówiono zagadnienia z zakresu fotografii, podstaw optyki, zasad kompozycji kadru i uzyskiwania różnych efektów zdjęciowych. Po zajęciach teoretycznych rozpoczęły się zajęcia praktyczne, które objęły fotografię plenerową- krajobraz, fotografię studyjną – portret oraz świąteczną studyjną sesję zdjęciową. Uczestnicy zajęć z pośród zrobionych przez siebie zdjęć wybrali te, które ich zdaniem powinny zostać wywołane. W grudniu wykonano wystawę, którą obejrzała cała społeczność uczniowska i grono nauczycielskie. W zajęciach fotograficznych udział wzięło 12 osób.

ZAJĘCIA CERAMICZNE MOZAIKA INSPIROWANA HAFTEM KRAJEŃSKIM JAKO FORMA AKTYWNOŚCI UWZGLĘDNIAJĄCA INDYWIDUALNE ZAINTERESOWANIA DZIECI I MŁODZIEŻY

Uczniowie, którzy brali udział w zajęciach ceramicznych mieli możliwość zapoznania się z nowym materiałem jakim jest glina, z jej strukturą i plastycznością. Uczestnicy dowiedzieli się o zasadach lepienia i szkliwienia. Przed przystąpieniem do pracy musieli zapoznać się ze wzornictwem krajeńskim. Efektem ich pracy jest przepiękna mozaika inspirowana haftem krajeńskim, która została przyklejona na jednej ze ścian szkoły. Uczniowie zadbali o jej efektowne wykończenie. Dodatkowo każdy z uczestników zajęć miał możliwość wykonania dla siebie jednego ceramicznego naczynia (wazonu bądź kubka). W zajęciach ceramicznych udział wzięło 11 dzieci.

Reasumując można jednoznacznie stwierdzić, że działania podejmowane w ramach realizacji zadania spowodowały zintensyfikowanie pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą.

Na realizację zadania tut. ośrodek pozyskał kwotę w **wysokości 10 000 zł**, z czego wydatkowano **9 528 zł**, co stanowi **95,28%** ogółu planu.

5.2 ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY
GMINA WIĘCBORK

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego i powiatowego,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Więcborku (dalej: GKRPA),
- Posterunku Policji w Więcborku,
- Stowarzyszenia Aktywnych Społecznie w Więcborku,

- Ochrony zdrowia: NZOZ PROVITA Sp. z o.o. w Więcborku-Poradni Leczenia Uzależnień, Szpitala Powiatowego w Więcborku,
- Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Tucholi,
- Szkół Podstawowych z terenu gminy Więcbork.

Liczba posiedzeń Zespołu 5.

W 2022 r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (dalej: ZI) wpłynęło **48 formularzy Niebieskiej Karty** (dalej: NK), z czego *28 NK wpłynęło od policji, 18 od pomocy społecznej, 2 od oświaty*. Liczba powołanych grup roboczych w 2022 r. – 40, a pracujących na rzecz kontynuowanych procedur z lat poprzednich to 21, grupy robocze spotkały się 175 razy. Łącznie w grupach roboczych pracowały 23 osoby.

Sześć NK zostało założonych dla dzieci. W 3 przypadkach sprawcami przemocy byli obydwój rodzice i członkowie grup roboczych zdecydowali o złożeniu wniosków do Sądu Rejonowego w Tucholi (dalej SR) o wyznaczenie kuratora reprezentującego dobro małoletniego. SR nie wydał w tych sprawach postanowień, pomimo tego członkowie grup roboczych podejmowali działania mające na celu zatrzymanie zachowań przemocowych.

Z osobami wobec których istniało podejrzenie, że są osobami doznającymi przemocy sporządzono **39 formularzy NK C**, które zawierają analizę sytuacji rodzinnej, a także indywidualny plan pomocy osobie. Ilość formularzy sporządzonych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie – **NK D wyniosła 18.**

32 wnioski zostały skierowane do GKRPA o podjęcie działań wobec osób używających alkoholu.

Grupa robocza skierowała do SR w Tucholi **5 wniosków** o podjęcie działań wobec rodziny (dwa wnioski dotyczyły umieszczenia małoletnich poza środowiskiem rodzinnym, jeden o ustanowienie nadzoru nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej, jeden wniosek informujący o trudnej sytuacji- pozostawienie oddziaływać w gestii sądu, jeden wniosek o zobowiązanie sprawcy przemocy do podjęcia terapii radzenia sobie ze złością, gniewem). W przypadku:

- a) jednej rodziny dziecko bezpośrednio ze szpitala trafiło do rodzinnej pieczy zastępczej,
- b) jednej rodziny ustanowiono nadzór kuratora,
- c) jednej rodziny zobowiązano sprawcę do udziału w terapii podnoszącej kompetencje wychowawcze.

Dwie sprawy są nadal w toku. Funkcjonariusze Policji po godzinach pracy MGOPS podjęli działania mające na celu zabezpieczenie dobra małoletniego (dziecko 3 miesięczne), zostało ono przetransportowane do Szpitala Powiatowego w Więcborku na Oddział Noworodkowy (celem obserwacji), a następnego dnia przewieziono małoletniego do rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia opiekuńczego.

8 osób dzięki wsparciu i ukierunkowaniu przez członków grup roboczych złożyło **zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa** (art. 207 kk – 7 osób, art. 190kk – 1 osoba). Dwie osoby wycofały się z działania, jeden sprawca został ukarany mandatem, jeden sprawca miał już sądowe warunkowe zawieszenie kary pozbawienie wolności i zapadło postanowienie o jej odwieszeniu, jedno postępowanie zostało umorzone. Trzy sprawy pozostają w toku.

W 2022 roku SR wydał postanowienie w sprawie złożonej w 2021 roku przez osobę doznającą przemocy. Wobec sprawcy orzeczono karę pozbawienia wolności, nakaz opuszczenia lokalu i kontaktowania się z określonymi osobami. Dzielnicowy (członek grupy roboczej) powiadomił kuratora zawodowego o ponownym dopuszczeniu się zachowań przemocowych przez osobę skazaną już prawomocnym wyrokiem.

Przewodniczący ZI w Więcborku z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziny, w której została wszczęta procedura NK, przekazał dokumentację do właściwego ze względu na miejsce jej zamieszkania ZI.

Jedna osoba została umieszczona w **Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi**. Kobieta bardzo szybko go opuściła i powróciła do środowiska rodzinnego.

Grupa robocza podjęła decyzję o **zakończeniu 33 procedur**. Nadmienia się, iż zakończenie procedury następuje w przypadku:

1. ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy w ilości **11 rodzin** albo
2. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań w ilości **22 rodzin**.

Na realizację zadania w 2022 r. tut. ośrodek dysponował kwotą w **wysokości 8 060 zł**, z czego wydatkowano **6 732 zł**, co stanowi **83,52%** ogółu planu.

5.3 PUNKT INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, których celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej

niewydolności psychospołecznej.

W 2022 r. w funkcjonującym **PUNKCIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** (dalej: PIK), usługi świadczyło **2 specjalistów**, tj.:

1. specjalista psychoterapii uzależnień, w wymiarze 42 godzin,
2. psycholog, w wymiarze 132 godzin.

Bezpłatnymi poradami objęto **46 osób** (niektóre osoby kilkakrotnie skorzystały ze wsparcia specjalisty). Siedziba PIK mieści się w budynku tut. ośrodka, wejście z tyłu budynku, wolne od barier architektonicznych, specjaliści mają do dyspozycji 1 pomieszczenie na dolnym poziomie, zapewniające korzystającym **anonimowość i dyskrecję**.

Na realizację zadania w 2022 r. tut. ośrodek dysponował kwotą w wysokości **13 650 zł**, z czego wydatkowano **13 050 zł**, co stanowi **95,60%** ogółu planu.

7. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2021 – 2023

6.1 SYSTEM WSPARCIA RODZINY Z TRUDNOŚCIAMI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZYMI

MGOPS w Więcborku na dzień 31.12.2022 r. zatrudniał **4 asystentów rodzin** tego 1 asystent przebywał na urlopie rodzicielskim), w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniony od stopnia trudności wykonywanych zadań, **jednak nie może przekroczyć 15**. Asystent rodziny (dalej AR) prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Porusza się po terenie gminy własnym środkiem transportu. Dobór rodzin do pracy z poszczególnym AR został tak przeprowadzony, aby w maksymalnym stopniu ograniczyć czasookres dojazdu do poszczególnych środowisk.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje jednostkom samorządu terytorialnego możliwość ubiegania się o dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań z niej wynikających. Gmina Więcbork przystąpiła do realizacji „**Programu asystent rodziny na rok 2022**” i na realizację zadania otrzymano środki finansowe w łącznej wysokości **7 500 zł**.

W 2022r. wsparciem AR zostało objętych **31 rodzin**, w których wychowywało się **58 dzieci**, z czego w przypadku:

- **13 rodzin** było zobowiązanie do współpracy z AR na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego w Tucholi (*AR ma obowiązek przedstawiania w Sądzie sprawozdań z podjętych działań*),
- **10 rodzin** ustała forma wsparcia w postaci AR (w 2 przypadkach zmiana miejsca zamieszkania, w 6 przypadkach nastąpiła realizacja planu pracy, w 2 przypadkach nastąpiło zaprzestanie współpracy),
- **14 rodzin** co stanowi **45,16% ogółu rodzin** objętych wsparciem AR można zauważyć poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci ich stanem zdrowia),
- **3 dzieci** w okresie wakacji letnich zapewniono uczestnictwo w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech” w Więcborku (*w tym celu wykupiono usługi transportowe*),
- **5 rodzin** pracowano pod kątem powrotu dzieci do rodziny biologicznej, w takich sytuacjach plan pracy AR jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W jednej rodzinie zakończono współpracę –zaprzestanie współpracy. **Na uwagę zasługuje fakt, że w przypadku 1 rodziny dwójka dzieci powróciła do rodzica biologicznego, a w przypadku 1 rodziny jedno dziecko powróciło do rodzica biologicznego, a dwójka dzieci nadal pozostała w placówce**,
- AR uczestniczyli w **6 spotkaniach** zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępcze, dotyczyło to **3 rodzin**,
- AR w przypadku **2 rodzin** otrzymali wezwania do uczestnictwa w rozprawach sądowych (dot. to spraw o ograniczenie władzy rodzicielskiej, rozwodowych),
- w samym 2022 roku wsparciem AR objęto **11 rodzin**, tj. wszystkie rodziny, które wymagały takiego wsparcia,
- w **7 rodzinach** prowadzono monitoring po ustaniu współpracy z AR,
- pracownicy socjalni wytypowali **5 dzieci** do udziału w koloniach nad morzem, których organizatorem było Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Na pracę AR z rodziną składa się ocena sytuacji rodziny (diagnoza), planowanie (w oparciu o **indywidualny plan pracy z rodziną**) i realizacja zaplanowanych z rodziną zadań. AR dokonując diagnozy podejmuje współpracę z pedagogami, wychowawcami, kuratorami, pracownikami poradni pedagogicznej jak i również z pracownikami socjalnymi. **Efektom realizacji planu powinna być integracja rodziny, wzmocnienie więzi uczuciowych między jej członkami, zintegrowanie rodziny z otoczeniem społecznym jak również odbudowanie jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej.**

Należy tutaj jednoznacznie stwierdzić, iż AR nie przejmuje działań za rodzinę, wspiera ją w podjętych działaniach pokazując jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzony cel.

Rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi dodatkowo otrzymały wsparcie pedagoga (5 rodzin) i psychologa (6 rodzin).

AR przez cały czas podnosili swoje kwalifikacje i umiejętności pracy. W 2022 r. AR wzięli udział w następujących szkoleniach:

- a) Podstawy metodycznego działania asystenta rodziny w pigułce (2 asystentów),
- b) Udzielanie pierwszej pomocy (3 asystentów),
- c) Działania wzmacniające więzi rodzic- dziecko (2 asystentów),
- d) Kryzys suicydalny. Rozpoznanie i interwencja (3 asystentów),
- e) Sztuka motywowania w obszarze pomocy i interwencji, podejścia i metody. Dialog Motywujący w pracy z osobą uzależnioną i osobą stosującą przemoc- aspekt praktyczny (3 asystentów),
- f) Jak rozpoznać i sprawnie zdiagnozować chorobę psychiczną? Czy można stosować procedurę NK wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi? Jak doprowadzić do hospitalizacji przymusowej? W jaki sposób usystematyzować współpracę kilku służb? (2 asystentów),
- g) Zajęcia warsztatowo – edukacyjne dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych z zakresu komunikowania się, wykorzystywania zasobów własnych i rodziny oraz motywowania osób uzależnionych i członków ich rodzin w przedmiocie leczenia, zmian i poprawy funkcjonowania rodziny (3 asystentów),
- h) Nieodzownym wsparciem w wykonywaniu codziennych obowiązków był audyt psychologiczny na rzecz AR. Pozwolił im spojrzeć w głąb samych siebie, poznać swoje mocne strony jak i udoskonalić „warsztat” pracy (3 asystentów).

W 2022 r. jedno dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Gmina Więcbork zobowiązana była do partycypowania w kosztach **związanych z pobytom 38 dzieci w szeroko rozumianej pieczy zastępczej** (tj. 8 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 7 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej, 15 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 6 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej, 1 dziecko w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 dziecko w zakładzie opiekuńczo - psychiatrycznym).

1 dziecko, które przebywało w Rodzinnym Domu Dziecka w Wąwelnie z dniem 28 sierpnia 2022 roku zostało umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej.

W 2022 roku pieczę zastępczą opuściło:

- a) jedno dziecko, które przebywało w Domu Dla Dzieci w Więcborku powróciło do rodzica biologicznego,
- b) dwoje dzieci, które przebywały w rodzinie zastępczej niezawodowej powróciło do rodzica biologicznego
- c) czworo dzieci już jako osoby pełnoletnie opuściły rodziny zastępcze.

Z dniem 01 lipca 2022 roku rodzina zastępcza zawodowa przeobraziła się w rodzinę zastępczą niezawodową, co wpłynęło na zmniejszenie wydatkowania środków gminy.

Na realizację omawianych zadań w 2022 r. dysponowano kwotą w wysokości **642 150 zł**, z czego: wydatkowano kwotę **625 639 zł**, tj.:

- **198 618 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- **154 497 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych,
- **22 001 zł** na pokrycie kosztów związanych z pobytem dziecka w zakładzie pielęgnacyjno - opiekuńczym
- **250 523 zł** na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny,

co stanowi **97,43%** ogółu planu.

6.2 ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA UŚMIECH W WIĘCORKU

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA „UŚMIECH” działa od dnia 02.12.2002 r. w strukturach MGOPS. Przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 roku życia, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Dzieci przyjmowane są do placówki na pisemny wniosek rodzica, mogą być kierowane przez pracowników socjalnych, kuratorów, asystentów, PPP. W 2022 r. łącznie z różnych form zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz pomocy oferowanej przez placówkę

skorzystało 151 osób (licząc każde dziecko jeden raz bez względu na liczbę dni pobytu).

Do najczęściej powtarzających się przyczyn korzystania z pomocy placówki należą:

1. **przyczyny wynikające bezpośrednio ze środowiska rodzinnego:** trudne warunki socjalno-bytowe, niezaradność życiowa rodziców, problemy rodzinne, stosowanie nieprawidłowych metod wychowawczych;
2. **przyczyny dotyczące bezpośrednio dziecka:** trudności i zaległości szkolne, specyficzne trudności w nauce, wyzwania rozwojowe, ADHD, Zaburzenia ze spektrum autyzmu, wady wymowy, nieprzestrzeganie obowiązku szkolnego, zaburzenia zachowania, agresja, zaburzenia emocjonalne.

Bardzo widoczna staje się zmiana potrzeb dzieci i rodziców z terenu gminy. Większość z naszych wychowanków wymaga systematycznej, terapeutycznej pracy co jest możliwe do osiągnięcia jedynie poprzez zmniejszenie ilości dzieci korzystających z naszego wsparcia. Istotnym problemem są także warunki lokalowe placówki, uniemożliwiające rozwój oferowanej pomocy: brak miejsca do indywidualnej terapii, brak przestrzeni do zabawy, niewielka kuchnia mieszcząca 3 osoby - znacznie utrudniająca prowadzenie warsztatów kulinarnych. Dodatkową trudność we wzbogacaniu oferty stanowi fakt, iż studia podyplomowe dla pracowników pomocy społecznej nie są dofinansowywane związane są za to z poświęcaniem wolnych weekendów oraz ze znacznym obciążeniem finansowym pracowników.

Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i postępowanie z wychowankami ma charakter wieloaspektowych działań opiekuńczo-wychowawczych.

W 2022 r. w Świetlicy realizowano:

1. ZAJĘCIA OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZE:

- a) zajęcia artterapeutyczne,
- b) zajęcia kulinarne,
- c) zajęcia sportowe,

d) kodowanie, ozobot

2. ZAJĘCIA PROFILAKTYCZNO - TERAPEUTYCZNE:

- a) zajęcia profilaktyczne obejmujące zagadnienia uzależnienia od alkoholu, nikotyny, Internetu, bezpiecznych zachowań, higieny osobistej;
- b) wsparcie psychologa, wsparcie logopedy;
- c) zajęcia z wykorzystaniem metody Ruchu Rozwijającego, Klanzy, Kinezylogii Edukacyjnej, Metody Krakowskiej, Terapii Ręki;
- d) zajęcia indywidualne w Sali Doświadczania Świata i indywidualne zajęcia terapeutyczne.
- e) Terapia SI, Treningi Umiejętności Społecznych

3. ZAJĘCIA REEDUKACYJNE:

- a) pomoc w odrabianiu zadań domowych;
- b) zajęcia korekcyjno - kompensacyjne dla dzieci z opinią lub orzeczeniem poradni pedagogiczno-psychologicznej;
- c) tworzenie warunków do nauki własnej- także podczas zamknięcia szkół;
- d) gry i zabawy rozwijające logiczne myślenie.

W ubiegłym roku pracownicy placówki wzięli udział w 37 szkoleniach, jedna osoba rozpoczęła studia podyplomowe, jedna osoba ukończyła studia podyplomowe z certyfikatem diagnosty i terapeuty zaburzeń SI. Jedna osoba ukończyła certyfikowany kurs ADOS-2.

W celu wzbogacenia oferty Gminy w placówce odbywają się indywidualne zajęcia terapeutyczne dla dzieci posiadających opinią lub orzeczenie PPP.

W placówce zatrudnione były **4 osoby**, tj. kierownik i 3 wychowawców, w tym jedna osoba na ½ etatu. Dodatkowo na umowę zlecenie zatrudniony był psycholog i logopeda.

Budżet placówki wynosił **500 517 zł** (wg stanu na dzień 31.12.2022 r. wydatkowano **97,71% planu**). Koszty funkcjonowania sklasyfikowane by w następujący sposób:

- **317 417 zł** - środki pochodzące z Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi, wydatkowano 97,23% ogółu planu;
- **189 100 zł** - środki zapewnione przez gminę Więcbork w budżecie tut. ośrodka, wydatkowano 98,51% ogółu planu.

8. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE WYPŁACANE NA RZECZ RODZINY

W 2022 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało **895 osób**, z zasiłku dla opiekuna skorzystały **4 osoby**, ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego **73 osoby**.

W 2022 r. łącznie na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, i koszty obsługi wydatkowano kwotę **7 068 671 zł** (w tym **6 909 546 zł** ze środków budżetu państwa, **159 125 zł** środków budżetu gminy).

W 2022 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia w kwotach:

- 31 889 zł z tytułu wypłaconych świadczeń rodzinnych,
- 5 677 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 11, Wydatki na świadczenia rodzinne w 2022 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki (w zł)	Liczba wypłaconych świadczeń	Wahanie wypł. świad. w stosunku do 2021
1	ZASIŁKI RODZINNE	702 676	6 135	-1 674
2	DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO Z TYTUŁU:	370 564	3641	-1 172
2.1	urodzenia dziecka	21 000	21	-31
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	25 063	66	-49
2.3	samotnego wychowywania dziecka	53 057	261	-60
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 484	585	-97
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	36 412	642	-432
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - internat	4 068	36	-4
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - dojazd	37 174	578	-168
2.8	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	133 306	1452	-331
3	JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA	61 000	61	-19
4	ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE, W TYM:	4 250 689	6 962	+328
4.1	zasiłki pielęgnacyjne	1 181 940	5 476	+237
4.2	świadczenia pielęgnacyjne	3 046 429	1 450	+120
4.3	specjalny zasiłek opiekuńczy	22 320	36	-29
5	ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE	288 886	327	+10
	ŁĄCZNE WYDATKI NA ŚWIADCZENIA	5 673 815	-	-

Źródło: opracowanie własne

* Wydatki w kwocie 5 673 815 zł zostały pomniejszone o kwotę 5 664 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za 2022 r.

Od dnia 15 maja 2014r. obowiązuje ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1297). Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Tabela 12, Wydatki na zasiłek dla opiekuna oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne odprowadzane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w 2022 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	30	18 040
	RAZEM	30	18 040

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13, Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne odprowadzane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek dla opiekuna w 2022 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1a.	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE odprowadzane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – ZUS	882	511 265
1b	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE odprowadzane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne – KRUS	130	13 704
2.	SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE odprowadzane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	24	4 095
3.	SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE odprowadzana za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	18	2 917
	RAZEM	1054	531 981

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. prowadzono postępowania wobec **dłużników alimentacyjnych**, których skutkiem było:

- 5 informacji przekazanych komornikowi sądowemu mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego;
- 1 wniosek kierowany do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego;
- 2 wnioski do starosty o zatrzymanie oraz 2 wnioski o zwrot prawa jazdy dłużnika;
- 13 wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego;
- 6 wszczęć postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 1 wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- 25 nowych informacji przekazanych do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W 2022 r. kwota zwrotu przez dłużników świadczeń alimentacyjnych (łącznie z ustawowymi odsetkami) wypłaconych na osoby uprawnione wyniosła **340 826 zł**, co stanowi **68,31 %** w stosunku do wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2022 r.

Tabela 14, Wydatki na fundusz alimentacyjny w 2022 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	1 206	498 946*
	RAZEM	1 206	498 946*

Źródło: opracowanie własne

* Wydatki w kwocie 498 946 zł zostały pomniejszone o kwotę 1131 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za 2022 r.

Od 01 stycznia 2017r. obowiązuje **ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”** (tekst jednolity Dz.U. z 020r. poz. 1329) z wyjątkiem art. 7, art. 12 i art. 18 pkt 3 i 4, które weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” przyznaje się **jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka,**

u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, przysługuje się na dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości **4 000 zł**. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu bez względu na dochód.

Koszty obsługi omawianego świadczenia wynoszą 3% otrzymanej dotacji na jednorazowe świadczenie.

W 2022 r. **nie przyznano** omawianego świadczenia.

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz na składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Koszt obsługi świadczenia rodzicielskiego wynosi 30 zł od wydanej decyzji

administracyjnej, w sprawie świadczenia rodzicielskiego. Kwota wydatków na koszty związane z obsługą była wyższa niż wysokość otrzymanej dotacji od wojewody na ten cel.

Kwota wydatków na koszty obsługi w ramach zadań zleconych wyniosła **193 560 zł**, natomiast brakującą kwotę w wysokości **159 125 zł** zabezpieczono ze środków własnych gminy. Łącznie koszty obsługi wyniosły **352 685 zł**.

logo programu

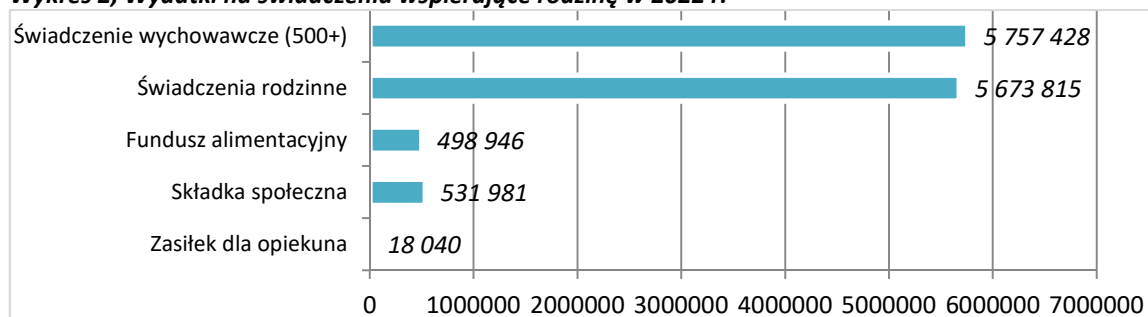
Od 01 kwietnia 2016r. obowiązuje **ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci** (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 1577 ze zm.) z wyjątkiem art. 53 omawianej ustawy, który wszedł w życie z dniem 17 lutego 2016r.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE przysługuje matce albo ojcu do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości **500 zł** miesięcznie na dziecko.

W 2022 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **5 757 428 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2022 r. wyniosły **57 024 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą od dnia 01.01.2022 r. 0,33% otrzymanej dotacji). W 2022 r. wypłacono **11 401** świadczeń wychowawczych na łączną kwotę **5 700 404 zł**. W 2022 r. odzyskano nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze na kwotę **3 258 zł**.

Od 1 stycznia 2022 r. nastąpiła **zmiana** podmiotu obsługującego świadczenia, zmiana zasad składania wniosku o świadczenie oraz zmiana sposobu wypłaty środków beneficjentom. Obsługą i wypłatą świadczeń zajął się **ZUS**, a środki będą przekazywane świadczeniobiorcom wyłącznie bezgotówkowo. Realizacją przyznanych świadczeń wychowawczych na okres od dnia 01 czerwca 2021r. do dnia 31 maja 2022r. zajmował się Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Więcborku.

Wykres 2, Wydatki na świadczenia wspierające rodzinę w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne

9. REALIZACJA DZIAŁAŃ OSŁONOWYCH W RAMACH RZĄDOWEJ TARCZY ENERGETYCZNEJ I RZĄDOWEJ TARCZY ANTYINFLACYJNEJ

Dnia 17 grudnia 2021r. przyjęto ustawę o dodatku osłonowym. Świadczenie stało się kluczowym elementem rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, która miała zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności.

Ponadto w 2022r. wprowadzono Rządową Tarczę Energetyczną, którą przyjęto szereg ustaw w postaci dodatków dla gospodarstw domowych:

- ustawa z dnia 05 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym,
- ustawa z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Dodatkowe zadania wynikające z obu tarcz zostały zlecone do realizacji przez tut. ośrodek, poniżej przedstawiamy liczby obrazujące skalę tych zadań.

Tabela 15, Najważniejsze działania administracyjne związane z realizacją dodatku osłonowego, dodatku węglowego, dodatku dla gospodarstw domowych oraz dodatku elektrycznego podjęte w 2022 r.

L.p	Rodzaj podjętych działań	Ilość spraw
1.	Wnioski o wypłatę - ogółem:	5 862
1.1	- dodatku węglowego	3 208
1.2	- dodatku osłonowego	1 800
1.3	- dodatku dla gospodarstw domowych	799
1.4	- dodatku elektrycznego	55
2.	Decyzje administracyjne i informacje – ogółem:	3 492
2.1	- decyzje i informacje przyznające dodatek węglowy	2 400
2.2	- decyzje i informacje przyznające dodatek dla gospodarstw domowych	707
2.3	- decyzje odmawiające dodatku węglowego	310
2.4	- decyzje odmawiające dodatku dla gospodarstw domowych	75
3.	Odwołania od decyzji - ogółem:	105
3.1	- dodatek węglowy	84
3.2	- dodatek dla gospodarstw domowych	20
3.3	- dodatek osłonowy	1
4.	Ilość wywiadów środowiskowych przeprowadzonych w miejscu zamieszkania wnioskodawców na rzecz różnych dodatków do źródeł ciepła (dodatek węglowy i inne paliwa)	324

Źródło: analiza własna

9.1 DODATEK OSŁONOWY

Od 04 stycznia 2022r. obowiązuje **ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym** (Dz. U. z 2022r. poz. 1 z późn. zm.).

Dodatek osłonowy wynosi rocznie:

- 1) 400 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 600 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 850 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1150 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

Dodatek osłonowy, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węgl pochodnymi, zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków wynosi rocznie:

- 1) 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 2) 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób;
- 3) 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób;
- 4) 1 437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.
- 5) w przypadku gdy wysokość dodatku osłonowego, ustalona zgodnie z ust. 1 pkt 2, była niższa niż **20 zł**, dodatek nie przysługiwał.

W 2022 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **1 121 966 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2022 r. wyniosły **15 218 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie). W 2022 r. wypłacono dodatki osłonowe na łączną kwotę **1 106 748 zł**.

Tabela 16, Wydatki na świadczenie "Dodatek osłonowy" w 2022 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba gospodarstw domowych	Koszt (w złotych)
1.	DODATEK OSŁONOWY OKREŚLONY W ART. 2 UST. 5 USTAWY – RAZEM:	906	545 226
	GOSPODARSTWO DOMOWE – JEDNOOSOBOWE	284	110 780
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 2 – 3 OSOBOWE	347	190 855
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 4 – 5 OSOBOWE	233	195 387
	GOSPODARSTWO DOMOWE – CO NAJMNIEJ 6 OSÓB	42	48 204
2.	DODATEK OSŁONOWY OKREŚLONY W ART. 2 UST. 6 USTAWY – RAZEM:	772	561 522
	GOSPODARSTWO DOMOWE – JEDNOOSOBOWE	205	100 544
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 2 – 3 OSOBOWE	339	222 200
	GOSPODARSTWO DOMOWE – 4 – 5 OSOBOWE	204	205 380
	GOSPODARSTWO DOMOWE – CO NAJMNIEJ 6 OSÓB	24	33 398
	RAZEM	1678	1 106 748

Źródło: opracowanie własne

9.2 DODATEK WĘGLOWY

Od 12 sierpnia 2022r. obowiązuje **ustawa z dnia 05 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym** (Dz. U z 2022r. poz. 1692 z późn. zm.).

Dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się:

- 1) osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo
- 2) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego **wynosi 3 000,- złotych**.

W 2022 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **7 256 242 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2022 r. wyniosły **134 242 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie). W 2022 r. wypłacono dodatki węglowe na łączną kwotę **7 122 000 zł**.

Tabela 17, Wydatki na świadczenie "Dodatek węglowy" w 2022 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	DODATEK WĘGLOWY	2 374	7 122 000
	RAZEM	2 374	7 122 000

Źródło: opracowanie własne

9.3 DODATEK NA INNE ŹRÓDŁA CIEPŁA

Od 20 września 2022r. obowiązuje **ustawa z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw** (Dz. U z 2022r. poz. 1967 z późn. zm.).

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- 1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- 2) kocioł gazowy zasilany gazem skroplonym LPG, albo
- 3) kocioł olejowy

- zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o **centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022r.**, albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się:

- 1) osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo
- 2) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosi:

- 1) **3 000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 2) **1 000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 3) **500 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 4) **2 000 złotych** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W 2022 r. na realizację powyższego zadania wydatkowano kwotę **1 296 442 zł**, z czego koszty obsługi powyższego zadania w 2022 r. wyniosły **16 942 zł** (koszty obsługi zadania wynoszą 2% łącznej kwoty środków wypłaconych przez gminę). W 2022 r. wypłacono dodatki osłonowe na łączną kwotę **1 279 500 zł**.

Tabela 18, Wydatki na "Dodatek dla gospodarstw domowych" w 2022 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba świadczeń	Koszt (w złotych)
1.	DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH – PELLETT LIB INNA BIOMASA	228	684 000
2.	DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH – DREWNO KAWAŁKOWE	289	289 000
3.	DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH – OLEJ OPAŁOWY	141	282 000
4.	DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH – GAZ LPG	49	24 500
	RAZEM	707	1 279 500

Źródło: opracowanie własne

9.4. WERYFIKACJA WNIOSKU O PREFERENCYJNY ZAKUP PALIWA STAŁEGO DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Zapisy ustawy z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz.U. z 2022r. poz. 2236) umożliwiły osobom spełniającym warunki do otrzymania **dotatku węglowego** zakup od gminy Więcbork węgla po preferencyjnej cenie nie wyższej **niż 2 000 zł za tonę**.

Węgiel po preferencyjnej cenie mogła zakupić osoba fizyczna z gospodarstwa domowego, uprawniona według ustawy do dodatku węglowego, w dwóch partiach:

- a) 1 500 kg – do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- b) 1 500 kg – od dnia 1 stycznia 2023 r.

W przypadku gdy do dnia 31 grudnia 2022r. nie dokonano zakupu paliwa stałego w ramach zakupu preferencyjnego albo dokonano takiego zakupu w ilości mniejszej niż 1,5 tony, to ilość paliwa stałego niezakupionego w ramach limitu na rok 2022 powiększa limit określony na rok 2023.

Do tut. ośrodka w 2022 r. wpłynęło **857 wniosków o zakup preferencyjny paliwa stałego – węgla dla gospodarstwa domowego**, wobec których wydano adekwatne informacje uprawniające mieszkańców gminy do zakupu w wyznaczonych punktach wnioskowanego węgla. Mieszkańcy gminy Więcbork zawnioskowali o zakup łącznie **1 238,50 ton węgla** (tj. 737,5 ton orzechu i 501 ton groszku).

10. ORGANIZACJA PRACY I KADRA

10.1 ORGANIZACJA PRACY

Ośrodek Pomocy Społecznej powołany został w 1990 r. Posiada statut i regulamin organizacyjny, jest samodzielną gminną jednostką organizacyjną podporządkowaną bezpośrednio Burmistrzowi Więcborka. Podstawą gospodarki finansowej OPS jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową.

Podstawy funkcjonowania ośrodka:

1. Uchwała X/59/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Więcborku z dnia 10 kwietnia 1990 r. **powołująca ośrodek pomocy społecznej**;
2. **Statut** przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Więcborku;
3. **Regulamin organizacyjny** przyjęty Zarządzeniem Dyrektora MGOPS i zatwierdzony przez Burmistrza Więcborka.

Dokumenty strategiczne i programowe:

1. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031** przyjęta uchwałą Nr XL/292/21 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 listopada 2021 r. Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 20 grudnia 2013 r.,

2. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**, przyjęty Uchwałą Nr XL/293/21 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 listopada 2021 r.,
3. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres 01.04.2022-31.12.2025**, przyjęty Uchwałą Nr XLIV/319/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022r.;
4. **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Więcbork na lata 2017 – 2022** został przyjęty Uchwałą nr XXV/184/2016 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 23 listopada 2016 r.
5. **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023**, przyjęty Uchwałą nr XXIII/158/20 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 2 września 2020 r.

W 2022 r. Dyrektor MGOPS wydał łącznie **23 zarządzenia, w tym 15 dotyczących organizacji pracy Ośrodka i 8 zarządzeń finansowych.**

Świadczenia z pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego realizowane są w stosownych systemach informatycznych zatwierdzanych przez MRiPS. Część rodzinnych wywiadów środowiskowych przeprowadzono w formie elektronicznej za pomocą systemu teleinformatycznego udostępnionego bezpłatnie przez MRiPS pn. **WYWIAD Plus**. Weryfikacja świadczeniobiorców następowała poprzez system informacyjno-usługowy **emp@tia**. Pracownicy tut. ośrodka korzystali również z Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (**SEPI**) będącej kompleksowym rozwiązaniem informatycznym umożliwiającym podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji, w wyniku czego nastąpiło skrócenie czasu oczekiwania na dokumenty z PUP w Sępólnie Krajeńskim.

10.2 ZASOBY KADROWE

MGOPS w Więcborku, wg stanu na dzień 31.12.2022 r. zatrudniał ogółem **62 osoby** (2021: 60 osób), tj.:

- **58 osób** w ośrodku pomocy społecznej (tj. 55,88 etatów), w tym 4 osoby zatrudniono w celu zastępstwa pracowników długotrwale nieobecnych;
- **4 osoby** w świetlicy środowiskowej (tj. 3,5 etatu).

Wśród tych osób:

- 2 osoby to kadra zarządzająca (dyrektor, zastępca dyrektora),
- 5 osób to kierownicy (kierownicy działów oraz kierownik placówki wsparcia dziennego),
- 8 osób to pracownicy socjalni (w tym 7 osób realizowało zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, 1 osoba realizowała zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- 15 osób to opiekunki,
- 4 osoby to asystenci rodziny,
- 3 osoby to wychowawcy w świetlicy środowiskowej,
- 25 osób to pozostali pracownicy.

Spośród zatrudnionych pracowników:

- 34 posiada wykształcenie wyższe,
- 19 posiada wykształcenie średnie,
- specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 1 pracownik socjalny,

- wśród pracowników 6 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

W 2022 roku pracownicy MGOPS brali udział w 79 różnych formach rozwojowych. Przeszkolonych zostało 41 pracowników.

Z uwagi na przekazanie do ZUS realizacji zadania „Rodzina 500+”, w 2022 r. zlikwidowano 1 stanowisko pracy, natomiast przyjęcie od 17.08.2022 r. przez tut. ośrodek r. nowego zadania dotyczącego dodatku węglowego, spowodowało konieczność zatrudnienia 2 nowych pracowników do jego realizacji (umowy na czas określony).

W celu wykonywania zadań nałożonych na tut. ośrodek wzorem lat ubiegłych, dodatkową współpracę podjęto z **27 osobami** w ramach **umowy zlecenia** (przy czym okres świadczenia usług przez poszczególnych zleceniobiorców był różny w zależności od rodzaju wykonywanych zadań), umowy dotyczyły wykonywania np. 11 asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, 6 specjalistów wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2022 r. wypłacono:

- 7 uprawnionym osobom **nagrody jubileuszowe**,
- 3 osobom **odprawę w związku z przejściem na emeryturę**,
- oraz 1 osobie **odprawę w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika**.

MGOPS jest **zwolniony** z wpłat na rzecz PFRON z uwagi na zatrudnianie **5 osób niepełnosprawnych**.

10.3 BUDŻET MGOPS

Zgodnie z planem finansowym, na dzień 31.12.2022 r. dysponowano **łącznie kwotą 30 963 011 zł (2021: 27 366 559 zł; 2020: 27 235 746 zł, 2019: 23 223 910 zł. Plan zrealizowano w 99,96%.**

Tabela 19, Źródła finansowania wydatków w 2022 r.

Źródło finansowania	Realizacja wydatków (w zł)		% udziału		Dynamika zmian w % (2021/2022)
	2021	2022	2021	2022	
Środki z budżetu państwa (w tym dotacje celowe)	21 307 377	15 134 257	78,91	48,98	-28,97
Środki z budżetu gminy	5 593 969	6 011 417	20,72	19,46	+7,46
Europejski Fundusz Społeczny	3 883	139 874	0,01	0,45	+3 502,21
PFRON	67 951	0	0,25	0	-100,00
Fundusz Pracy	2 000	7 500	0,01	0,02	+275,00
Fundusz Pomocy	0	564 396	0	1,83	+100,00
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 (2021: Program „Wspieraj Seniora, edycja 2021; 2022: dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych)	26 264	8 552 684	0,10	27,68	+32 464,29
Fundusz Solidarnościowy (środki poza planem finansowym – Program AOOD)	0	487 385	0	1,58	+100,00
ŁĄCZNIE	27 001 444	30 897 513	100,00	100,00	+14,43

Źródło: *opracowanie własne*

Udział procentowy źródeł finansowania wydatków MGOPS w 2022 r. w ogólnym planie finansowym zdecydowanie zaakcentował dominację środków z budżetu państwa.

10.4. POSTĘPOWANIA W RAMACH USTAWY PZP

Dla pełnej i prawidłowej realizacji zadań, ośrodek pomocy społecznej w roku 2022 przeprowadził jedno postępowanie wynikające z ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. 2022 poz. 1710 ze zm.).

W wyniku przeprowadzonego postępowania o **udzielenie zamówienia w trybie podstawowym**, o którym mowa w Dziale III Rozdziale 4 Oddziale 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. 2022 poz. 1710 ze zm.) oraz na zasadach określonych w „Regulaminie udzielania zamówień publicznych”, przyjętego Zarządzeniem Nr DO.021.1.2021 Dyrektora MGOPS w Więcborku z dnia 4 stycznia 2021 r. zawarta została **jedna umowa** na świadczenie usług restauracyjnych dla klientów Ośrodka.

MGOPS w Więcborku realizuje również **zamówienia na dostawy, usługi i roboty budowlane, których wartość nie przekracza 130 000 złotych w oparciu o „Regulamin udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 zł netto”** wprowadzony Zarządzeniem Nr DO.021.2.2021 Dyrektora MGOPS w Więcborku z dnia 4 stycznia 2021 r.

Zgodnie z procedurami określonymi w w/w regulaminie w 2022 r. przeprowadzano:

1. **16 postępowań** w trybie rozeznania rynku dla zamówień powyżej 30 000 zł do 90 000 zł.
2. **0 (zero) postępowań** w trybie zapytania ofertowego dla zamówień powyżej 90 000 zł jednak nieprzekraczających 130 000 zł.

Większość zamówień publicznych w 2022 r. nie przekraczała szacunkowej wartości **30 000 zł**, w związku z czym nie stosowano postanowień omawianego Regulaminu (co umożliwia §4 pkt 3 niniejszego Regulaminu). **Wydatki dokonywano w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem 2 zasad:**

1. uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
2. optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Nadmienia się, że w dziesięciu przypadkach Dyrektor Ośrodka, na uzasadniony wniosek pracownika odpowiedzialnego za określone zadanie, wyraził zgodę na udzielenie zamówienia konkretnemu wykonawcy bez konieczności stosowania procedury określonej w „Regulaminie udzielania zamówień, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000 zł netto” (co umożliwia §4 pkt 24 oraz §4 pkt 29 omawianego Regulaminu).

10.5. SKARGI I WNIOSKI

W 2022 r. wpłynęła jedna skarga na bezczynności MGOPS w Więcborku która w wyniku przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego Uchwałą Nr XLIV/327/22 Rady Miejskiej w Więcborku z dnia 30 marca 2022 r. została uznana za bezzasadną.

10.6. KONTROLE MERYTORYCZNO-FINANSOWE

W 2022 r. w MGOPS w Więcborku nie przeprowadzono żadnej bezpośredniej kontroli merytoryczno-finansowej.

11. POTRZEBY I PLANY W ZAKRESIE ŚWIADCZENIA POMOCY NA RZECZ MIESZKAŃCÓW GMINY NA ROK 2023

11.1 POTRZEBY NA ROK 2023

I. potrzeby szkoleniowe:

1. przygotowywanie kadry do procesu deinstytucjonalizacji w obszarze pomocy społecznej (udział w szerokim wachlarzu szkoleń oferowanych przez ROPS w Toruniu).
2. udział w szkoleniach kompetencyjnych dotyczących Centrów Usług Społecznych;
3. systematyczne doskonalenie zawodowe kadry OPS, w szczególności w zakresie **metodyki pracy socjalnej**;
4. podnoszenie kompetencji zawodowych asystentów rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oraz GKRPA;
5. doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi procedurę NK (interdyscyplinarne podejście do rozwiązania problemu, szukanie i wdrażanie w życie nowych rozwiązań mających na celu jak najbardziej efektywną pomoc na rzecz rodzin dotkniętych przemocą);
6. przeprowadzenie szkolenia dla pracowników socjalnych i dzielnicowych z zakresu przepisów prawa, celem podniesienia kompetencji w ramach realizacji procedury NK i integracji osób świadczących wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. potrzeby, w zakresie remontów, modernizacji i adaptacji:

1. utworzenie **Mieszkań Chronionych** na terenie gminy;
2. utworzenie **nowej siedziby Świetlicy Środowiskowej „Uśmiech”** – zbyt mała powierzchnia obecnej siedziby przy tak dużej liczbie dzieci korzystających ze wsparcia;
3. zapewnienie odpowiedniego **magazynu** dla prawidłowej realizacji bieżących zadań;
4. wyodrębnienie **pokoju/pomieszczenia do indywidualnych rozmów z klientami** tut. ośrodka zapewniającego intymność i przyjazne relacje;
5. wyodrębnienie pokoju/pomieszczenia będącego **PUNKTEM OBSŁUGI KLIENTA**, celem poprawy standardów obsługi klienta;
6. pozyskanie pomieszczenia z przeznaczeniem na składnicę akt.

Potrzeby z pkt.II.2,3,4,8 zgłoszono do Kuj-Pom Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu w celu wpisania ich na listę planowanych projektów gminnych, w ramach nowej perspektywy finansowania z funduszy europejskich. W wyniku pozytywnego zaakceptowania inwestycji - planuje się utworzyć „Centrum Wsparcia Rodziny” w bliskim sąsiedztwie siedziby tut. ośrodka.

III. potrzeby, w zakresie podnoszenia jakości usług:

1. zabezpieczenie środków finansowych na bieżącą i skuteczną realizację zadań przez MGOPS w Więcborku;
2. zapewnienie odpowiedniej liczby pracowników wraz adekwatnym wykształceniem i kwalifikacjami oraz z odpowiednimi kompetencjami do realizacji zadań nałożonych na ośrodek;
3. dalsza praca nad skuteczniejszymi metodami świadczenia **pracy socjalnej**;
4. rozwój systemu wsparcia dla rodziny w środowisku lokalnym w formie **rodzin wspierających**;
5. doskonalenie zakresu i skuteczności **współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami**, w szczególności w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania kwestii przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania uzależnieniom;

6. dalsza współpraca asystentów rodziny z przedstawicielami innych instytucji zajmujących się pomocą i wsparciem rodziny;
7. pozyskanie dodatkowych środków finansowych na:
 - dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach, w ramach programu osłonowego „**Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**”;
 - dofinansowanie zadań z zakresu wspierania rodziny „**Program asystent rodziny na rok 2023**”;
8. rozwój i organizacja usług społecznych adresowanych do osób niesamodzielnych, np.:
 - pomocy sąsiedzkiej/ asystencji osobistej;
 - utworzenie większej ilości klubów seniora, np. na obszarach wiejskich;
9. lobbowanie w zakresie uruchomienia na terenie gminy/powiatu brakujących **usług opieki długoterminowej systemu ochrony zdrowia** (np. zakładów opiekuńczo-leczniczych oraz pielęgnacyjno-opiekuńczych);

IV. potrzeby w zakresie zmian organizacyjno-prawnych funkcjonowania jednostki:

1. uregulowanie **kwestii prawnej** korzystania z nieruchomości:
 - przy ul. Pocztovej 16 - siedziba Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH” w Więcborku,
 - przy ul. Mickiewicza 22a – siedziba MGOPS;
 Obecny stan prawny uniemożliwia przeprowadzenie jakichkolwiek samodzielnych inwestycji przez MGOPS.

V. potrzeby w zakresie wzrostu wynagrodzeń pracowników MGOPS;

VI. zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych przeznaczonych na bieżące pokrywanie kosztów pobytu osób skierowanych w dps oraz dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w związku z inflacją.

11.2 PLANY NA ROK 2023

1. przeprowadzenie monitoringu działań ujętych w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031** za 2022 r.;
2. opracowanie **Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024- 2026;**
3. efektywna realizacja zadań wynikających z obowiązujących programów, tj.:
 - a) **Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023** (w szczególności dalsze aktywne **wdrażanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej**, w zakresie pracy z rodziną na rzecz utrzymania dziecka w rodzinie: powstawanie rodzin wspierających, rozwój działań interdyscyplinarnych, poszerzenie poradnictwa specjalistycznego);
 - b) **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Więcbork na lata 2023-2027** (w szczególności wzmocnienie działań i współpracy wszystkich służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
 - c) **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 01.04.2022r. do 31.12.2025r.;**
4. dostosowanie do wymogów mających wejść w życie przepisów prawa z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, opracowanie regulaminu ZI;
5. rozwój „asystencji osobistej” w ramach wdrażanego programu „**Asystent Osobisty Osób Niepełnosprawnych**” – finansowanego z Funduszu Solidarnościowego – edycja 2023;

6. rozwijanie współpracy partnerskiej w zakresie rozwoju usług społecznych dla mieszkańców gminy w obszarze pomocy społecznej, przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, np.:
 - a) z **ROPS w Toruniu**, w ramach projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” współfinansowanego z Funduszy Europejskich (projekt wdrażany do XII.2023r.);
 - b) z **Caritas Diecezji Bydgoskiej** w ramach projektu „Pomoc Żywnościowa – Podprogram 2021 PLUS” współfinansowanego z Funduszy Europejskich (okres wdrażania XII.2021-VI.2022)
 - c) ze **Stowarzyszeniem Dorośli Dzieciom z Sępólna Krajeńskiego**, w ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” – edycja 2023;
 - d) z **Fundacją Gospodarczą PRO EUROPA z Torunia**, w ramach projektu „Centrum Aktywności Seniora II” współfinansowanego z Funduszy Europejskich (projekt wdrażany do VI.2023r.);
 - e) z **Fundacją Na Dziko z Samociążka**, w ramach projektu pn. „Klub Seniora w Więcborku”. Projekt grantowy pn. „Inicjatywy w zakresie usług społecznych realizowane przez NGO” RPKP.09.03.02-04-0001/21 ogłoszony przez Urząd Marszałkowski w Toruniu (projekt wdrażany do II.2023r.);
 - f) z **Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna” z Sępólna Krajeńskiego** w zakresie Funduszy Europejskich dla województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027 (konsultacje Lokalnej Strategii Rozwoju dla perspektywy finansowej UE 2021-2027);
 - g) z **Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie w Więcborku** z zakresie realizacji bieżących działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych;
7. dalsze działania w zakresie planowanej inwestycji pn. „**CENTRUM WSPARCIA RODZINY**” obejmujące utworzenie w szczególności:
 - a) nowej siedziby Świetlicy Środowiskowej UŚMIECH;
 - b) mieszkań chronionych;
8. dalsze działania zmierzające do utworzenia **CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH**, jako instytucji odpowiedzialnej za realizację różnorodnych usług społecznych na poziomie lokalnym.

10.1 WYKONANIE BUDŻETU MGOPS W WIĘCBORKU W 2022 R.

Dział	Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
			OGÓLEM	30.963.010,78	30.410.127,46	98,21
754			BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	490.200,00	489.600,00	99,88
	75495		Pozostała działalność	490.200,00	489.600,00	99,88
		3280	Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy	488.200,00	487.600,00	99,88
		4860	Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy	2.000,00	2.000,00	100,00
851			OCHRONA ZDROWIA	434.017,00	418.411,80	96,40
	85117		Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze	22.7000,00	22.001,04	96,92
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	22.700,00	22.001,04	96,92
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	411.317,00	396.410,76	96,38
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	131.300,00	131.300,00	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	22.900,00	22.900,00	100,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3.217,00	3.217,00	100,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	44.850,00	44.080,00	98,28
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	89.000,00	84.629,01	95,09
		4220	Zakup środków żywności	11.560,00	11.381,00	98,45
		4260	Zakup energii	17.000,00	15.053,11	88,55
		4270	Zakup usług remontowych	1.500,00	0,00	0,00
		4300	Zakup usług pozostałych	77.660,00	74.307,68	95,68
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	800,00	737,41	92,18
		4430	Różne opłaty i składki	421,00	420,77	99,95
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	5.300,00	3.452,00	65,13
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5.809,00	4.932,78	84,92
852			POMOC SPOŁECZNA	7.246.535,80	7.045.146,47	97,22
	85202		Domy pomocy społecznej	937.600,00	933.564,17	99,57
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	937.600,00	933.564,17	99,57
	85203		Ośrodki wsparcia	21.920,00	15.303,74	69,82
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6.010,00	4.043,26	67,28
		4220	Zakup środków żywności	1.330,00	833,01	62,63
		4300	Zakup usług pozostałych	14.580,00	10.427,47	71,52
	85205		Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	31.710,00	29.309,44	92,43
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.335,04	2.043,16	87,50
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	570,83	519,80	91,06
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	80,05	72,93	91,11
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	14.014,08	13.564,00	96,79
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	3.800,00	3.773,59	99,31
		4220	Zakup środków żywności	1.000,00	536,26	53,63
		4300	Zakup usług pozostałych	9.910,00	8.799,70	88,80
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum	26.300,00	26.047,01	99,04

			integracji społecznej			
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	26.300,00	26.047,01	99,04
	85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	338.598,00	317.200,59	93,68
		3110	Świadczenia społeczne	304.178,00	284.971,02	93,69
		3119	Świadczenia społeczne	21.850,00	21.849,57	100,00
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przybywającym na terytorium RP	12.570,00	10.380,00	82,58
	85216		Zasiłki stałe	306.359,00	302.575,11	98,76
		3110	Świadczenia społeczne	306.359,00	302.575,11	98,76
	85219		Ośrodki pomocy społecznej	3.760.294,00	3.655.492,57	97,21
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	21.500,00	21.482,76	99,92
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1.500,00	1.495,76	99,72
		3110	Świadczenia społeczne	30.591,00	30.590,32	100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.631.560,79	2.567.729,90	97,57
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	177.883,21	177.883,21	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	455.800,00	448.144,83	98,32
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	64.000,00	42.911,39	67,05
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1.350,00	1.350,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	107.559,00	106.894,49	99,38
		4260	Zakup energii	20.000,00	18.581,70	92,91
		4270	Zakup usług remontowych	10.500,00	7.925,17	75,48
		4280	Zakup usług zdrowotnych	5.000,00	4.634,00	92,68
		4300	Zakup usług pozostałych	115.100,00	112.001,02	97,31
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	7.000,00	6.373,72	91,05
		4410	Podróże służbowe krajowe	17.654,42	17.280,47	97,88
		4430	Różne opłaty i składki	2.400,00	2.378,56	99,11
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	77.455,58	77.455,58	100,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	6.840,00	6.198,92	90,63
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	6.600,00	4.180,77	63,35
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	108.350,00	108.350,00	100,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	94.230,00	94.230,00	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5.000,00	5.000,00	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	9.120,00	9.120,00	100,00
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	435.167,00	427.691,45	98,28
		3110	Świadczenia społeczne	413.400,00	408.757,85	98,88
		3119	Świadczenia społeczne	6.600,00	6.600,00	100,00
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	15.167,00	12.333,60	81,32
	85295		Pozostała działalność	1.280.237,80	1.229.612,39	96,05
		3110	Świadczenia społeczne	1.253.987,82	1.208.496,32	96,37
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	16.870,00	12.646,67	74,97
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	2.072,54	2.072,54	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2.946,00	2.208,10	74,95
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	361,86	361,86	100,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	414,18	309,85	74,81
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	50,78	50,78	100,00
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	1.707,72	1.707,72	100,00
		4367	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.597,80	1.597,80	100,00
		4369	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	92,28	92,28	100,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	122,00	53,65	43,98

		4717	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	14,82	14,82	100,00
853			POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	9.042.550,98	8.733.748,36	96,59
	85395		Pozostała działalność	9.042.550,98	8.733.748,36	96,59
		3110	Świadczenia społeczne	8.687.732,33	8.401.500,00	96,71
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	44.400,00	44.400,00	100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	91.673,00	78.047,08	85,14
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	78.526,52	78.526,52	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	16.007,00	13.627,00	85,13
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	13.710,54	13.710,54	100,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2.090,00	1.757,14	84,07
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1.910,42	1.910,42	100,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	30.081,20	30.025,19	99,81
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	41.536,00	41.536,00	100,00
		4300	Zakup usług pozostałych	32.481,30	26.590,80	81,86
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	981,15	981,15	100,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	441,00	156,00	35,37
		4717	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	92,52	92,52	100,00
		4740	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	740,55	740,55	100,00
		4850	Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	147,45	147,45	100,00
855			RODZINA	13.749.707,00	13.723.220,83	99,81
	85501		Świadczenie wychowawcze	5.760.946,00	5.757.427,50	99,94
		3110	Świadczenia społeczne	5.701.173,00	5.700.403,83	99,99
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	43.856,00	43.229,14	98,57
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6.060,59	6.060,59	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7.059,73	5.511,76	78,07
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1.200,00	697,90	58,16
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1.496,68	1.496,68	100,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	100,00	27,60	27,60
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	7.079.787,00	7.075.464,71	99,94
		3110	Świadczenia społeczne	6.184.022,00	6.184.005,59	100,00
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP	6.596,00	6.596,00	100,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	267.721,51	267.199,20	99,80
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	18.843,03	18.843,03	100,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	583.261,00	580.939,16	99,60
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	7.100,00	6.549,73	92,25
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	810,00	780,00	96,30
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	9.035,46	9.035,46	100,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	500,00	0,00	0,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	1.700,00	1.318,66	77,57
		4860	Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy	198,00	197,88	99,94
	85504		Wspieranie rodziny	446.050,00	436.789,70	97,92
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	997,34	459,76	46,10
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	271.672,63	270.851,71	99,70

	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	25.944,14	25.944,14	100,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	51.492,07	51.301,28	99,63
	4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	7.253,25	6.990,11	96,37
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	47.500,00	47.325,00	99,63
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	13.000,00	10.839,20	83,38
	4280	Zakup usług zdrowotnych	1.600,00	925,00	57,81
	4300	Zakup usług pozostałych	3.000,00	2.302,56	76,75
	4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.350,00	1.016,56	75,30
	4410	Podróże służbowe krajowe	8.000,00	6.080,25	76,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	11.740,57	11.740,57	100,00
	4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2.500,00	1.013,56	40,54
	85508	Rodziny zastępcze	162.000,00	154.496,92	95,37
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	162.000,00	154.496,92	95,37
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	200.500,00	198.618,46	99,06
	4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	200.500,00	198.618,46	99,06
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	100.424,00	100.423,54	100,00
	4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	100.424,00	100.423,54	100,000

Źródło: opracowanie własne